

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի
2004 թվականի -----
թիվ -----Ն որոշմամբ

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների
և էկոնոմիկայի նախարարի
2004 թվականի -----
թիվ ----- հրամանով

**Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի
նախագահ՝**

----- **Տ. Սարգսյան**
----- 2004 թ.

**Հայաստանի Հանրապետության
ֆինանսների և էկոնոմիկայի
նախարար՝**

----- **Վ. Խաչատրյան**
----- 2004 թ.

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ՎԱՐԿԱՅԻՆ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ
ՀԱՇՎԱՅԻՆ ՊԼԱՆԻ ԿԻՐԱՌՄԱՆ ՀՐԱՀԱՆԳ**

Ընդհանուր դրույթներ

«Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող վարկային կազմակերպությունների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանի կիրառման հրահանգում» ներկայացված ձևակերպումները չեն ներառում տվյալ հաշվի կամ ենթաբաժնի բոլոր հաշվապահական թղթակցությունները: Վարկային կազմակերպությունները կարող են կատարել հրահանգում չներկայացված հաշվապահական ձևակերպումներ, եթե վերջիններս համապատասխանում են սույն հրահանգի տրամաբանությանը և չեն հակասում գործող օրենսդրական և ենթօրենսդրական ակտերին:

Վարկային կազմակերպությունները հաշվային պլանում կարող են ինքնուրույն բացել հաշիվներ՝ երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ մասին տեղյակ պահելով Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկին:

Սույն հրահանգի իմաստով՝ «ռեզիդենտ» և «ոչ ռեզիդենտ» տերմինների սահմանումները տրված են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2002 թվականի մայիսի 14-ի թիվ 173 որոշմամբ հաստատված «Հայաստանի Հանրապետության դրամավարկային և բանկային վիճակագրության ձեռնարկում»:

Սույն հրահանգի իմաստով՝ պետական մասնակցությամբ իրավաբանական անձինք են համարվում այն իրավաբանական անձինք, որոնց կանոնադրական կապիտալում պետական մասնակցությունը կազմում է 50 տոկոս և ավելի: Ոչ պետական մասնակցությամբ իրավաբանական անձինք են համարվում այն իրավաբանական անձինք, որոնց կանոնադրական կապիտալում պետական մասնակցությունը բացակայում է կամ կազմում 50 տոկոսից պակաս:

Սույն հրահանգում ներկայացված քաղաքացիական իրավունքի մնացած այլ սուբյեկտների սահմանումները տրված են Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքում:

ԲԱԺԻՆ 10
«ԴՐԱՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ»

Բաժին 10-ը ներառում է հետևյալ ենթաբաժինները՝ 101 «Կանխիկ դրամական միջոցներ և վճարային փաստաթղթեր», 102 «Բանկային հաշիվներ»:

Այս խմբի հաշիվներում հաշվառումը վարվում է դրամաշրջանառությունը կարգավորող օրենսդրությանը համապատասխան:

Ենթաբաժին 101
«Կանխիկ դրամական միջոցներ և վճարային փաստաթղթեր»

101 ենթաբաժինը նախատեսված է վարկային կազմակերպության տրամադրության տակ գտնվող կանխիկ դրամական միջոցների և վճարային փաստաթղթերի հաշվառման համար: Ենթաբաժնում ընդգրկված հաշիվներն ակտիվային են՝ դեբետում արտացոլվում են վարկային կազմակերպության դրամարկղեր, բանկոմատներ մուտքագրված կանխիկ դրամական միջոցները, իսկ կրեդիտում՝ ելքագրված կանխիկ դրամական միջոցները:

1011 «Կանխիկ դրամ դրամարկղում»- այս հաշվում արտացոլվում է վարկային կազմակերպության դրամարկղերում Հայաստանի Հանրապետության դրամի և արտարժույթի առկայությունն ու շարժը:

1012 «Կանխիկ դրամ ճանապարհին»- այս հաշվում հաշվառվում է ճանապարհին գտնվող կանխիկ դրամը:

Հաշիվը դեբետագրվում է վարկային կազմակերպության դրամարկղից վարկային կազմակերպության ստորաբաժանումներ, բանկոմատներ և այլ կազմակերպություններ կանխիկ դրամ փոխանցելու դեպքում, մինչև փաստաթղթերի ստացումը՝

Դ-տ- 1012

Կտ- 1011:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է՝

ա) վարկային կազմակերպության դրամարկղից վարկային կազմակերպության ստորաբաժանումներ, բանկոմատներ և այլ կազմակերպություններ փոխանցված կանխիկ դրամը ստորաբաժանումների, այլ կազմակերպությունների դրամարկղեր և բանկոմատներ մուտքագրելու դեպքում՝

Դ-տ - ստացող կազմակերպությունների հաշիվներ, 1013

Կտ- 1012.

բ) վարկային կազմակերպության ստորաբաժանումներից, այլ կազմակերպություններից և բանկոմատներից ստացված կանխիկ դրամը վարկային կազմակերպության դրամարկղ մուտքագրելու դեպքում՝

Դ-տ- 1011

Կտ- 1012:

1013 «Կանխիկ դրամ բանկոմատներում (ավտոմատ զանձան սարքեր)»- այս հաշվում արտացոլվում է վարկային կազմակերպության բանկոմատներում կանխիկ Հայաստանի Հանրապետության դրամի ու արտարժույթի առկայությունն ու շարժը:

Հաշիվը դեբետագրվում է վարկային կազմակերպության բանկոմատներում կանխիկ դրամ մուտքագրելու դեպքում՝

Դ-տ- 1013

Կտ- 1012:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է՝

ա) վարկային կազմակերպության բանկոմատներից կանխիկ դրամը վարկային կազմակերպության դրամարկղ փոխանցելու դեպքում՝

Դ-տ - 1012

Կտ - 1013.

բ) քարտերի հիման վրա հաճախորդներին վճարված կանխիկ դրամի դիմաց հաճախորդների քարտային հաշիվները դեբետագրելու դեպքում՝

Դ-տ - Հաճախորդների պլաստիկ քարտերի (վարկային) հաշիվներ

Կտ - 1013:

1014 «Կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր»- այս հաշվում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության կողմից գնված այնպիսի փաստաթղթեր, ինչպիսիք են՝ չեկերը և այլ վճարային փաստաթղթերը:

Հաշիվը դեբետագրվում է վարկային կազմակերպության կողմից ճանապարհային չեկեր գնելիս՝

Դ-տ- 1015

Կտ- Դրամական միջոցներ:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է վարկային կազմակերպության կողմից ճանապարհային չեկերը վաճառելիս կամ ճանապարհային չեկերի դիմաց վճար ստանալիս՝

Դ-տ- Դրամական միջոցներ

Կտ- 1015:

Ենթաբաժին 102 «Բանկային հաշիվներ»

102 ենթաբաժինը նախատեսված է բանկերում ՀՀ դրամով և արտարժույթով բանկային հաշիվների, կանոնադրական կապիտալի համալրման կուտակման հաշիվների և ցայահանջ ու ժամկետային ավանդների հաշիվների միջոցների հաշվառման համար: Ենթաբաժնում ընդգրկված հաշիվներն ակտիվային են՝ դեբետում արտացոլվում են մուտք եղած, իսկ կրեդիտում՝ ելք եղած դրամական միջոցները:

1021 «Բանկային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում»- այս հաշվում արտացոլվում են ռեզիդենտ բանկերում վարկային կազմակերպության բանկային հաշիվներում դրամական միջոցների առկայությունն ու շարժը:

1022 «Ռեզիդենտ բանկերում բանկային հաշիվների միջոցներից ստացվելիք տոկոսներ»- հաշիվը նախատեսված է ռեզիդենտ բանկերում վարկային կազմակերպությունների բանկային հաշիվների միջոցներից ստացվելիք տոկոսների հաշվառման համար:

Հաշիվը դեբետագրվում է ռեզիդենտ բանկերում վարկային կազմակերպության բանկային հաշիվների միջոցների դիմաց տոկոսների հաշվեգրում կատարելիս՝

Դ-տ- 1022

Կտ- 6011:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է ռեզիդենտ բանկերում վարկային կազմակերպության բանկային հաշիվների միջոցների դիմաց տոկոսներ ստանալիս՝

Դ-տ -Դրամական միջոցներ

Կտ –1022:

1023 «Բանկային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում»- այս հաշվում արտացոլվում են ոչ ռեզիդենտ բանկերում վարկային կազմակերպության բանկային հաշիվներում դրամական միջոցների առկայությունն ու շարժը:

1024 «Ոչ ռեզիդենտ բանկերում բանկային հաշիվների միջոցներից ստացվելիք տոկոսներ»- հաշիվը նախատեսված է ոչ ռեզիդենտ բանկերում վարկային կազմակերպությունների բանկային հաշիվների միջոցներից ստացվելիք տոկոսների հաշվառման համար:

Հաշիվը դեբետագրվում է ոչ ռեզիդենտ բանկերում վարկային կազմակերպության բանկային հաշիվների միջոցների դիմաց տոկոսների հաշվեգրում կատարելիս՝

Դ-տ- 1024

Կտ- 6012:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է ոչ ռեզիդենտ բանկերում վարկային կազմակերպության բանկային հաշիվների միջոցների դիմաց տոկոսներ ստանալիս՝

Դտ -Դրամական միջոցներ

Կտ –1024:

1025 «Ոչ ռեզիդենտ բանկերին տրամադրված օվերնայթից ստացվելիք տոկոսներ»- հաշիվը նախատեսված է ոչ ռեզիդենտ բանկերին տրամադրված օվերնայթից ստացվելիք տոկոսների հաշվառման համար: Հաշվեգրելիս ձևակերպվում է՝

Դտ- 1025

Կտ- 6023 «Տոկոսային եկամուտներ ոչ ռեզիդենտ բանկերին տրամադրված օվերնայթներից»:

1026 «Կանոնադրական կապիտալի համալրման կուտակման հաշիվ ռեզիդենտ բանկերում»- հաշիվն օգտագործվում է նոր ստեղծվող վարկային կազմակերպությունների կանոնադրական կապիտալի ձևավորման և գործող վարկային կազմակերպությունների կանոնադրական կապիտալի համալրման նպատակով՝ մինչև Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված կարգով կանոնադրական կապիտալի գրանցումը, որից հետո այս հաշիվը փակվում է, իսկ դրանում հաշվառված միջոցներն օգտագործվում են վարկային կազմակերպության հայեցողությամբ:

Հաշիվը դեբետագրվում է կանոնադրական կապիտալի ձևավորման և համալրման դեպքում՝

Դտ- 1026

Կտ- 3736 «Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով ռեզիդենտների նկատմամբ», 3737 «Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով ոչ ռեզիդենտների նկատմամբ»:

Կանոնադրական կապիտալի ձևավորումից կամ համալրումից հետո այս հաշիվը փակվում է:

1027 «Ստացվելիք տոկոսներ ռեզիդենտ բանկերում կանոնադրական կապիտալի համալրման կուտակման հաշվի միջոցներից»- հաշիվն օգտագործվում է վարկային կազմակերպությունների կանոնադրական կապիտալի ձևավորման և համալրման նպատակով բացված հաշվի մնացորդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրման համար:

Հաշիվը դեբետագրվում է կանոնադրական կապիտալի համալրման կուտակման հաշվի միջոցների դիմաց տոկոսների հաշվեգրում կատարելիս՝

Դտ - 1027

Կտ - 6015 «Տոկոսային եկամուտներ կանոնադրական կապիտալի համալրման կուտակման հաշիվների միջոցներից»:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է կանոնադրական կապիտալի համալրման կուտակման հաշվի միջոցների դիմաց տոկոսներ ստանալիս՝

Դտ -Դրամական միջոցներ

Կտ – 1027:

ԲԱԺԻՆ 11

«Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներ»

Բաժին 11-ը ներառում է հետևյալ ենթաբաժինները՝ 111 «ՀՀ պետական արժեթղթեր», 112 «ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր», 113 «Այլ երկրների պետական արժեթղթեր», 114 «Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր», 115 «Ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթեր», 116 «Ֆակտորինգային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ», 117 «Ածանցյալ գործիքներ»:

Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների հաշվառումն իրականացվում է ՀՀՀՀՍ 39-ի համաձայն: Բաժնում ընդգրկված հաշիվներն ակտիվային են՝ դեբետում ցույց է տրվում ակտիվների ձեռքբերումը, դրանց արժեքի ավելացումը և տոկոսների կուտակումը, իսկ կրեդիտում՝ դրանց օտարումը, արժեքի նվազումն ու կուտակված տոկոսների ստացումը կամ դուրսգրումը:

Ներդրումները սկզբնական ճանաչման ժամանակ գրանցվում են ձեռքբերման արժեքով, այնուհետև՝ վերագնահատվում իրական արժեքով: Արտարժույթով արտահայտված ակտիվները վերագնահատվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հաշվարկային փոխարժեքով՝ համաձայն ՀՀՀՀ 21 ստանդարտի:

Ենթաբաժին 111 «ՀՀ պետական արժեթղթեր»

Ենթաբաժնում ընդգրկված հաշիվներն օգտագործվում են Հայաստանի Հանրապետության պետական մարմինների կողմից թողարկված արժեթղթերի հաշվառման համար:

1111 «ՀՀ պետական առանց տոկոսի արժեթղթեր»- հաշիվը նախատեսված է Հայաստանի Հանրապետության պետական գեղջատոկոսային (դիսկոնտային) և անտոկոս արժեթղթերի հաշվառման համար: Հաշիվը դեբետագրվում է արժեթուղթը ձեռք բերելիս՝ ձեռքբերման արժեքի չափով՝

Դ-տ- 1111

Կտ- Դրամական միջոցներ:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է արժեթղթի վաճառքի կամ մարման դեպքում:

Արժեթուղթը իրացնելիս.

ա) վաճառքի գինը գերազանցում է հաշվեկշռային արժեքը՝ դրական վերագնահատման դեպքում՝

Դ-տ- Դրամական միջոցներ

Կտ-1111

Կտ-1114

Կտ-6422 «Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից ստացված օգուտներ».

բ) վաճառքի գինը գերազանցում է հաշվեկշռային արժեքը և ձեռքբերման արժեքը, բացասական վերագնահատման դեպքում՝

Դ-տ -Դրամական միջոցներ

Դ-տ -1114

Կտ -1111

Կտ- 6422 «Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից ստացված օգուտներ».

գ) վաճառքի գինը բարձր է հաշվեկշռային արժեքից և ցածր՝ ձեռքբերման գնից բացասական վերագնահատման դեպքում՝

Դ-տ- Դրամական միջոցներ

Դ-տ- 1114

Կտ- 1111

Կտ- 6422 «Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից ստացված օգուտներ».

դ) վաճառքի գինը ցածր է հաշվեկշռային արժեքից և բարձր՝ ձեռքբերման գնից դրական վերագնահատման դեպքում՝

Դ-տ - Դրամական միջոցներ
Դ-տ- 7513 «Կորուստներ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից»

Կտ -1111

Կտ -1114.

ե) վաճառքի գինը ցածր է հաշվեկշռային արժեքից և ձեռքբերման գնից բացասական վերագնահատման դեպքում՝

Դ-տ- Դրամական միջոցներ

Դ-տ- 1114

Դ-տ- 7513 «Կորուստներ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից»

Կտ- 1111.

զ) վաճառքի գինը ցածր է հաշվեկշռային արժեքից և ձեռքբերման գնից դրական վերագնահատման դեպքում՝

Դ-տ- Դրամական միջոցներ

Դ-տ- 7513 «Կորուստներ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից»

Կտ- 1111

Կտ- 1114:

1112 «ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթեր»- հաշիվը նախատեսված է Հայաստանի Հանրապետության պետական տոկոսային (կուպոնային) արժեթղթերի հաշվառման համար: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1111 հաշվի դեպքում:

1113 «ՀՀ պետական արժեթղթերից ստացվելիք տոկոսներ»- հաշիվը նախատեսված է Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթերից ստացվելիք տոկոսների հաշվառման համար:

Հաշիվը դեբետագրվում է տոկոսները հաշվեգրելիս՝

Դ-տ- 1113

Կտ- 6071, 6072:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է տոկոսներն ստանալիս՝

Դ-տ- Դրամական միջոցներ

Կտ- 1113:

1114 «ՀՀ պետական արժեթղթերի շուկայական գնի ճշտման հաշիվ»- հաշիվը նախատեսված է Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթերի շուկայական գների փոփոխություններն արտացոլելու համար: Հաշվի մնացորդն ավելացվում կամ հանվում է ձեռքբերման արժեքից՝ իրական արժեքն արտացոլելու համար:

Հաշիվը դեբետագրվում է արժեթղթի իրական արժեքը բարձրանալու դեպքում՝

Դ-տ- 1114

Կտ- 6428 «Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից ստացված օգուտներ»:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է արժեթղթի իրական արժեքը նվազելու դեպքում՝

Դ-տ- 7516 «Կորուստներ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից»

Կտ- 1114:

Ենթաբաժին 112 **«ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր»**

Ենթաբաժնում ընդգրկված հաշիվներն օգտագործվում են Հայաստանի Հանրապետության ոչ պետական մարմինների կողմից թողարկված արժեթղթերի հաշվառման համար:

1121 «Ներդրումներ արտոնյալ բաժնետոմսերում»- այստեղ հաշվառվում են վարկային կազմակերպության ներդրումներն այլ կազմակերպությունների թողարկած արտոնյալ բաժնետոմսերում:

Հաշիվը դեբետագրվում է բաժնետոմսերը ձեռք բերելիս՝ ձեռքբերման արժեքի չափով՝

Դ-տ- 1121

Կտ- Դ-րամական միջոցներ:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է բաժնետոմսերը վաճառելիս՝

ա) վաճառքի գինը բարձր է հաշվեկշռային արժեքից՝ դրական վերագնահատման դեպքում՝

Դ-տ- Դ-րամական միջոցներ

Կտ-1121

Կտ-1128

Կտ-6422.

բ) վաճառքի գինը գերազանցում է հաշվեկշռային արժեքը և ձեռքբերման արժեքը, բացասական վերագնահատման դեպքում՝

Դ-տ -Դ-րամական միջոցներ

Դ-տ -1121

Կտ -1128

Կտ- 6422 «Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից ստացված օգուտներ».

գ) վաճառքի գինը բարձր է հաշվեկշռային արժեքից և ցածր՝ ձեռքբերման գնից բացասական վերագնահատման դեպքում՝

Դ-տ- Դ-րամական միջոցներ

Դ-տ- 1121

Կտ- 1128

Կտ- 6422 «Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից ստացված օգուտներ».

դ) վաճառքի գինը ցածր է հաշվեկշռային արժեքից և բարձր՝ ձեռքբերման գնից դրական վերագնահատման դեպքում՝

Դ-տ - Դ-րամական միջոցներ

Դ-տ -7513 «Կորուստներ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից»

Կտ - 1121

Կտ -1128.

ե) վաճառքի գինը ցածր է հաշվեկշռային արժեքից և ձեռքբերման գնից բացասական վերագնահատման դեպքում՝

Դ-տ- Դ-րամական միջոցներ

Դ-տ- 1128

Դ-տ- 7513 «Կորուստներ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից»

Կտ- 1121.

զ) վաճառքի գինը ցածր է հաշվեկշռային արժեքից և ձեռքբերման գնից դրական վերագնահատման դեպքում՝

Դ-տ- Դ-րամական միջոցներ

Դ-տ- 7513 «Կորուստներ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից»

Կտ- 1121

Կտ- 1128:

1122 «Ներդրումներ սովորական բաժնետոմսերում»- այստեղ հաշվառվում են վարկային կազմակերպության ներդրումներն այլ կազմակերպությունների թողարկած սովորական բաժնետոմսերում: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1121 հաշվի դեպքում:

1123 «Այլ փայամասնակցություններ»- այստեղ հաշվառվում է վարկային կազմակերպության փայամասնակցությունը սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություններում: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1121 հաշվի դեպքում:

1124 «Ստացվելիք շահաբաժիններ»- այս հաշվում հաշվառվում են 1121, 1122, 1123 հաշիվների գծով ստացվելիք շահաբաժինները:

Հաշիվը դեբետագրվում է թողարկողի կողմից շահաբաժինները հայտարարելու դեպքում`

Դ-տ- 1124 «Ստացվելիք շահաբաժիններ»

Կտ- 6101 «Եկամուտ շահաբաժիններից»:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է շահաբաժիններն ստանալիս`

Դ-տ- Դրամական միջոցներ

Կտ- 1124 «Ստացվելիք շահաբաժիններ»:

1125 «ՀՀ ոչ պետական տոկոսային արժեթղթեր»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1112 «ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթեր» հաշվի դեպքում:

1126 «ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերից ստացվելիք տոկոսներ»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1113 «ՀՀ պետական արժեթղթերից ստացվելիք տոկոսներ» հաշվի դեպքում:

1127 «ՀՀ ոչ պետական առանց տոկոսի արժեթղթեր»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1111 «ՀՀ պետական առանց տոկոսի արժեթղթեր» հաշվի դեպքում:

1128 «ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերի շուկայական գնի ճշտման հաշիվ»- հաշիվը նախատեսված է Հայաստանի Հանրապետության ոչ պետական արժեթղթերի շուկայական գների փոփոխություններն արտացոլելու համար: Հաշվի մնացորդն ավելացվում կամ հանվում է ձեռքբերման արժեքից` իրական արժեքն արտացոլելու համար:

Հաշիվը դեբետագրվում է արժեթղթի իրական արժեքը բարձրանալու դեպքում`

Դ-տ- 1128

Կտ- 6428 «Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից ստացված օգուտներ»:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է արժեթղթի իրական արժեքը նվազելու դեպքում`

Դ-տ- 7516 «Կորուստներ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից»

Կտ- 1128:

Ենթաբաժին 113

«Այլ երկրների պետական արժեթղթեր»

Ենթաբաժնում ընդգրկված հաշիվներն օգտագործվում են այլ երկրների թողարկած պետական արժեթղթերի հաշվառման համար: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 111 ենթաբաժնի հաշիվների դեպքում:

Ենթաբաժին 114

«Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր»

Ենթաբաժնում ընդգրկված հաշիվներն օգտագործվում են այլ երկրների թողարկած ոչ պետական արժեթղթերի հաշվառման համար: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 111 ենթաբաժնի հաշիվների դեպքում:

Ենթաբաժին 115
«Ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթեր»

Այս ենթաբաժնի հաշիվներն օգտագործում է ռեպո համաձայնագրերում արժեթղթեր գնող վարկային կազմակերպությունը: 1151-1159 հաշիվների դեբետում գրանցվում են արժեթղթերի ձեռքբերման, իսկ կրեդիտում՝ վաճառքի ձևակերպումները: 1160 հաշվում արտացոլվում են ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի շուկայական գների փոփոխությունները՝ դեբետում՝ գների աճը, կրեդիտում՝ գների նվազումը:

Հաշվառումն իրականացվում է ՀՀՀՀՄ 39-ի սկզբունքներին համապատասխան և «ՀՀ տարածքում գործող բանկերի ռեպո և հակադարձ ռեպո գործարքների հաշվապահական հաշվառման կարգի» համաձայն:

Ենթաբաժին 116
«Ֆակտորինգային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ»

Այս ենթաբաժնի հաշիվներն օգտագործվում են ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների հետ ֆակտորինգային այնպիսի գործարքների հաշվառման համար, որոնց գծով պահանջները վարկային կազմակերպությունը մտադիր չէ պահել մինչև վճարում ստանալը, այլ վաճառելու է մինչև մարման (վճարման) ժամկետը: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ առևտրական նպատակներով պահվող արժեթղթերի դեպքում:

Ենթաբաժին 117
«Ածանցյալ գործիքներ»

Այս ենթաբաժնի հաշիվներն օգտագործվում են առևտրական նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքների հաշվառման նպատակով:

Հաշվեկշռում ածանցյալ գործարքն արտացոլվում է պայմանագրի ձեռքբերման օրվանից: Հաշվառումը տարվում է իրական արժեքով՝ վերագնահատման արդյունքն արտացոլելով եկամուտներում կամ ծախսերում: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՄ 32, ՀՀՀՀՄ 39 ստանդարտների և այլ կարգերի համաձայն:

ԲԱԺԻՆ 12
«Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ»

Բաժին 12-ը ներառում է հետևյալ ենթաբաժինները՝ 121 «Ավանդներ», 122 «Բանկերին տրված վարկեր (փոխառություններ)», 123 «Ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր (փոխառություններ)», 124 «Դեպոնացված միջոցներ», «125 «Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներով ավանդներ բանկերում»:

Հաշվառումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների (ՀՀՀՀՄ), Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից ընդունված այլ իրավական ակտերի հիման վրա: Բաժնում ընդգրկված հաշիվներն ակտիվային են՝ դեբետում ցույց են տրվում բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ վարկային կազմակերպության պահանջների աճը, իսկ կրեդիտում՝ դրանց նվազումը: 124 «Դեպոնացված միջոցներ» ենթաբաժնում արտացոլվում են բանկերում կամ ֆինանսական կազմակերպություններում դեպոնացված (սառեցված) գումարները:

Արտարժույթով արտահայտված միջոցները վերագնահատվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի հաշվարկային փոխարժեքով՝ համաձայն ՀՀՀՀՍ 21-ի:

ԲԱԺԻՆ 13
«Ռեպո համաձայնագրեր և արժութային սվոյ »

Բաժին 13-ը ներառում է հետևյալ ենթաբաժինները՝ 131 «Ռեպո համաձայնագրեր բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ», 132; 133 «Ռեպո համաձայնագրեր իրավաբանական անձանց, ֆիզիկական անձանց, անհատ ձեռնարկատերերի և հիմնարկների հետ», 134 «Արժութային սվոյ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ» և 135; 136 «Արժութային սվոյ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների, անհատ ձեռնարկատերերի և ֆիզիկական անձանց հետ»:

Հաշվառումն իրականացվում է ՀՀՀՀՍ 39-ի և «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի ռեպո և հակադարձ ռեպո գործարքների հաշվապահական հաշվառման կարգի» համաձայն:

Բաժնում ընդգրկված հաշիվներն ակտիվային են՝ դեբետում ցույց է տրվում բանկերի, ֆինանսական կազմակերպությունների, իրավաբանական ու ֆիզիկական անձանց, անհատ ձեռնարկատերերի, հիմնարկների նկատմամբ վարկային կազմակերպության պահանջների աճը, իսկ կրեդիտում՝ դրանց նվազումը:

Ենթաբաժին 134
«Արժութային սվոյ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ»

Այս ենթաբաժնի հաշիվները նախատեսված են բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ արժութային սվոյի և դրա գծով ստացվելիք տոկոսների հաշվառման համար:

ՀՀ դրամի տրամադրումը արտացոլելու համար՝
Դ-տ-134 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվներ
Կտ-102 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվներ
Տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց նախատեսված ստացվելիք տոկոսները հաշվեգրելու համար՝

Դ-տ-134 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվներ
Կտ-600 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվներ
ՀՀ դրամի ետ ստացումն արտացոլելու համար՝
Դ-տ-102 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվներ
Կտ-134 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվներ
Հաշվեգրված տոկոսագումարները ստանալիս՝
Դ-տ- Դ-րամական միջոցներ
Կտ-134 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվներ:

Ենթաբաժին 135;136
«Արժութային սվոյ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների, անհատ ձեռնարկատերերի և ֆիզիկական անձանց հետ»

Այս ենթաբաժնի հաշվառումը տարվում է նույն սկզբուքով, ինչ որ 134 «Արժութային սվոյ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ» ենթաբաժնի դեպքում:»:

ԲԱԺԻՆ 14

«Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

Բաժին 14-ը ներառում է հետևյալ ենթաբաժինները՝ 141 «ՀՀ պետական արժեթղթեր», 142 «ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր», 143 «Այլ երկրների պետական արժեթղթեր», 144 «Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր», 145 «Ֆակտորինգային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ»: Բաժնում ընդգրկված հաշիվներն ակտիվային են՝ դեբետում ցույց են տրվում ակտիվների ձեռքբերումը, դրանց արժեքի ավելացումը և տոկոսների կուտակումը, իսկ կրեդիտում՝ դրանց օտարումը, արժեքի նվազումն ու կուտակված տոկոսների ստացումը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքների հաշվառումն իրականացվում է ՀՀՀՀՄ 39-ի համաձայն: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 11 «Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվներ» բաժնի հաշիվների դեպքում, բացառությամբ՝ մեկ տարբերության. իրական արժեքով վերագնահատման ժամանակ վերագնահատման արդյունքը վարկային կազմակերպության ընտրությամբ արտացոլվում է կամ եկամուտներում (ծախսերում), կամ կապիտալում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքների շուկայական գնի ճշտման 1414, 1428, 1434, 1448, 1460 հաշիվներն արժեթղթերի շուկայական գնի փոփոխության դեպքում թղթակցում են կամ 6429 «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից ստացված օգուտներ» և 7517 «Կորուստներ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից» հաշիվների, կամ 5123 «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթ/վնաս» հաշվի հետ:

ԲԱԺԻՆ 15

«Հաճախորդներին տրված վարկեր փոխառություններ»

Այս բաժինը ներառում է հետևյալ ենթաբաժինները՝ 151 «Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերին տրված վարկեր (փոխառություններ)», 152;153 «Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր (փոխառություններ)», 154 «Հիմնարկներին տրված վարկեր (փոխառություններ)», 155 «Վարկային կազմակերպության աշխատակիցներին տրված վարկեր (փոխառություններ)», 156 «Վարկային կազմակերպության հետ կապված անձանց տրված վարկեր (փոխառություններ)», 157 «Վարկերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստներ», 158;159 «Չճանաչված տոկոսային եկամուտ»:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և այլ փոխառությունների հաշվառումն իրականացվում է ՀՀՀՀՄ 39-ի, «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի» և այլ նորմատիվ ակտերի համաձայն: ՀՀՀՀՄ 21-ի համաձայն՝ այս հաշիվների արտարժույթային մնացորդները վերագնահատվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվող հաշվարկային փոխարժեքով:

Բաժնում ընդգրկված հաշիվներն ակտիվային են՝ դեբետում ցույց է տրվում վարկերի, փոխառությունների տրամադրումը, դրանց դիմաց տոկոսների հաշվեգրումը, իսկ կրեդիտում՝ վարկերի ու փոխառությունների մարումը, տոկոսների ստացումը, ինչպես նաև մայր գումարի ու տոկոսների դուրսգրումը:

Ենթաբաժին 151

«Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր (փոխառություններ)»

Այս հաշիվներում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության կողմից ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերին տրամադրված վարկերը (փոխառությունները), դրանց դիմաց հաշվեգրված տոկոսները: Հաշվեգրված տոկոսների հաշիվներում արտացոլվում են ինչպես ֆիզիկական անձանց, այնպես էլ անհատ ձեռնարկատերերին տրված վարկերի (փոխառությունների) գծով տոկոսները:

Ենթաբաժին 152;153
«Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր (փոխառություններ)»

Ենթաբաժնի հաշիվներում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության կողմից իրավաբանական անձանց տրամադրված վարկերը (փոխառությունները), դրանց դիմաց հաշվեգրված տոկոսները:

Ենթաբաժին 154
«Հիմնարկներին տրված վարկեր (փոխառություններ)»

Այս հաշիվներում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության կողմից հիմնարկներին տրամադրված վարկերը (փոխառությունները), դրանց դիմաց հաշվեգրված տոկոսները:

Ենթաբաժին 155
«Վարկային կազմակերպության աշխատակիցներին տրված վարկեր (փոխառություններ)»

Այս հաշիվներում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության աշխատակիցներին տրամադրված վարկերը (փոխառությունները), դրանց դիմաց հաշվեգրված տոկոսները:

Ենթաբաժին 156
«Վարկային կազմակերպության հետ կապված անձանց տրված վարկեր (փոխառություններ)»

Այս հաշիվներում հաշվառվում են «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն վարկային կազմակերպության հետ կապված անձանց տրամադրված վարկերը (փոխառությունները), դրանց դիմաց հաշվեգրված տոկոսները:

Ենթաբաժին 157
«Վարկերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստներ»

Այս հաշիվներում հաշվառվում է վարկերի հնարավոր կորուստների համար ստեղծվող ընդհանուր և հատուկ պահուստներում միջոցների շարժը՝ տրված վարկերի (փոխառությունների) համար: Հաշիվները կոնտրակտիվային են, հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՍ 39-ի և «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի» համաձայն:

Ենթաբաժին 158;159
«Չճանաչված տոկոսային եկամուտ»

Հաշիվը կոնտրակտիվային է: Այն հակակշիռ է կուտակված ստացվելիք տոկոսների հաշիվներին: Հաշվառումը տարվում է «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի» համաձայն:

«Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի» համաձայն՝ ակտիվը չաշխատող դասակարգելու պահին ակտիվի գծով հաշվեգրված տոկոսային եկամուտները գրանցվում են որպես չճանաչված տոկոսային եկամուտ՝

Դ-տ -Տոկոսային եկամուտ
Կտ -158;159 «Չճանաչված տոկոսային եկամուտ»:
Չաշխատող ակտիվների գծով տոկոսների հաշվեգրումը շարունակվում է հետևյալ ձևակերպմամբ՝
Դ-տ -Ստացվելիք տոկոսներ
Կտ -158;159 «Չճանաչված տոկոսային եկամուտ»:

ԲԱԺԻՆ 16;17
«Այլ գործառնությունների և դրանց գծով ստացվելիք գումարներ»

Այս բաժինը ներառում է հետևյալ ենթաբաժինները՝ 161 «Հաշվարկներ վարկային կազմակերպության և իր մասնաճյուղերի միջև», 162;163 «Երաշխիքներ», 164 «Ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթեր», 165;166 «Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ», 167;168 «Ստացվելիք շահաբաժիններ», 169 «Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ», 170 «Ստացվելիք այլ գումարներ», 171 «Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ»:

Բաժնում ընդգրկված հաշիվներն ակտիվային են՝ դեբետում ցույց է տրվում վարկային կազմակերպության ունեցած պահանջների ավելացումը, իսկ կրեդիտում՝ դրանց նվազումը:

Ենթաբաժին 160
«Արժութային սվոպով վաճառված արժույթ»

Այս ենթաբաժնի հաշիվները նախատեսված են արժութային սվոպով վաճառված արտարժույթի հաշվառման համար:

Արտարժույթի տրամադրումը և դրա հետզանձան իրավունքը արտացոլելու համար՝

Դ-տ-160 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվ

Կտ-102 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվ:

Արտարժույթի ստացումն արտացոլելու համար՝

Դ-տ-102 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվ

Կտ-160 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվ:

Ենթաբաժին 161
«Հաշվարկներ վարկային կազմակերպության և իր մասնաճյուղերի միջև»

Այս ենթաբաժնում հաշվառվում են այն գումարները, որոնք առաջանում են վարկային կազմակերպության և մասնաճյուղերի միջև փոխադարձ հաշվարկների արդյունքում: Հաշվետվությունը ներկայացնելու կամ հրապարակելու ժամանակ այս հաշիվը ենթակա է գրոյացման: Ջրոյացման արդյունքում առաջացած մնացորդը դասակարգվում է համապատասխան հաշիվներին: Եթե դա անհնար է, ապա անհրաժեշտ է առաջացած մնացորդը գրանցել 1704 «Ստացվելիք այլ գումարներ այլ ռեզիդենտներից», 1705 «Ստացվելիք այլ գումարներ ոչ ռեզիդենտներից» կամ 3551 «Այլ պարտավորություններ ռեզիդենտների

նկատմամբ», 3553 «Այլ պարտավորություններ ոչ ռեզիդենտների նկատմամբ» հաշիվների վրա: Հաջորդ օրը մնացորդը վերականգնվում է սույն ենթաբաժնի հաշիվներին:

**Ենթաբաժին 162;163
«Երաշխիքներ»**

1621 «Երաշխիքներով կատարված վճարումներ ռեզիդենտ բանկերի համար» - այս հաշվում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության կողմից ռեզիդենտ բանկերի համար տրված երաշխիքների դիմաց կատարված վճարումները: Երաշխիքների հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՄ «Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ» 37-ի համաձայն: Այս պահանջների արժեզրկման դեպքում սրանց գծով կատարվում է պահուստավորում և դուրսագրում՝ ըստ «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի»:

Հաշիվը դեբետագրվում է տրված երաշխիքների դիմաց վճարում կատարելիս՝

Դ-տ- 1621

Կտ- Դրամական միջոցներ:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է՝

ա) վճարված գումարի դիմաց փոխհատուցում ստանալիս՝

Դ-տ- Դրամական միջոցներ

Կտ- 1621.

բ) տրված անհուսալի երաշխիքները հաշվեկշից դուրս գրելիս՝

Դ-տ- Ակտիվների հնարավոր կորուստների դուրսգրման պահուստների հաշիվներ

Կտ –1621:

1622 «Ստացվելիք վճարներ ռեզիդենտ բանկերի համար տրված երաշխիքների գծով»- այս հաշվում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության կողմից ռեզիդենտ բանկերի համար տրված երաշխիքների դիմաց ստացվելիք վճարները:

Հաշիվը դեբետագրվում է ստացվելիք վճարների գումարի չափով՝

Դ-տ- 1622

Կտ- 6412 «Երաշխիքներից, հոժարագրերով, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից ստացված եկամուտներ»:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է վճարներն ստանալիս՝

Դ-տ- Դրամական միջոցներ, հաճախորդ վարկային կազմակերպության բանկային հաշիվ

Կտ- 1622:

1623 «Երաշխիքներով կատարված վճարումներ ռեզիդենտ վարկային կազմակերպությունների համար»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1621 հաշվի դեպքում:

1624 «Ստացվելիք վճարներ ռեզիդենտ վարկային կազմակերպությունների համար տրված երաշխիքների գծով»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1622 հաշվի դեպքում:

1625 «Երաշխիքներով կատարված վճարումներ ռեզիդենտ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների համար»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1621 հաշվի դեպքում:

1626 «Ստացվելիք վճարներ ռեզիդենտ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների համար տրված երաշխիքների գծով»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1622 հաշվի դեպքում:

1627 «Երաշխիքներով կատարված վճարումներ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1621 հաշվի դեպքում:

1628 «Ստացվելիք վճարներ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար տրված երաշխիքների գծով»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1622 հաշվի դեպքում:

1629 «Երաշխիքներով կատարված վճարումներ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1621 հաշվի դեպքում:

1630 «Ստացվելիք վճարներ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար տրված երաշխիքների գծով»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1622 հաշվի դեպքում:

1631 «Երաշխիքներով կատարված վճարումներ ոչ ռեզիդենտների համար»-հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1621 հաշվի դեպքում:

1632 «Ստացվելիք վճարներ ոչ ռեզիդենտների համար տրված երաշխիքների գծով»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1622 հաշվի դեպքում:

1633«Երաշխիքներով կատարված վճարումներ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի համար»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ-որ 1621 հաշվի դեպքում:

1634 «Ստացվելիք վճարներ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի համար տրված երաշխիքների գծով»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ-որ 1622 հաշվի դեպքում:

Ենթաբաժին 164

«Ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթեր»

Այս ենթաբաժնի հաշիվներն օգտագործում է ռեպո համաձայնագրերում արժեթղթեր վաճառող վարկային կազմակերպությունը: Հաշվառումն իրականացվում է ՀՀՀՀՍ 39-ի սկզբունքներին համապատասխան և «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի ռեպո և հակադարձ ռեպո գործարքների հաշվապահական հաշվառման կարգի» համաձայն:

Ենթաբաժին 165;166

«Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ»

Այս ենթաբաժնի հաշիվները նախատեսված են ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների հետ ֆինանսական վարձակալության հաշվառման համար: Հաշվառումը տարվում է համաձայն ՀՀՀՀՍ 17 «Վարձակալություն» ստանդարտի:

«1651 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ բանկերին տրամադրված ֆինանսական վարձակալությունից» հաշիվը նախատեսված է ռեզիդենտ բանկերին տրամադրված ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները հաշվառելու համար:

Հաշիվը դեբետագրվում է հիմնական միջոցները ֆինանսական վարձակալությամբ ռեզիդենտ բանկերին տրամադրելիս՝

Ղ-տ-1651

Կտ-6000 կարգի համապատասխան հաշիվները (ակտիվի իրական արժեքի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերության չափով)

Կտ- ակտիվի համապատասխան հաշիվները

Կտ- 281 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվները:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է ռեզիդենտ բանկերին տրամադրված ֆինանսական վարձակալության գծով լրիվ կամ մասնակի վճարում ստանալիս՝

Ղ-տ- Ղ-բանական միջոց

Կտ- 1651:

1653 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ վարկային կազմակերպություններին տրամադրված ֆինանսական վարձակալությունից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1651 հաշվի դեպքում:

1655 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված ֆինանսական վարձակալությունից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1651 հաշվի դեպքում:

1657 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ պետական մասնակցությամբ իրավաբանական անձանց տրամադրված ֆինանսական վարձակալությունից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1651 հաշվի դեպքում:

1658 Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ ոչ պետական մասնակցությամբ իրավաբանական անձանց տրամադրված ֆինանսական վարձակալությունից- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1651 հաշվի դեպքում:

1659 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ ոչ առևտրային իրավաբանական անձանց տրամադրված ֆինանսական վարձակալությունից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1651 հաշվի դեպքում:

1661 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց տրամադրված ֆինանսական վարձակալությունից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1651 հաշվի դեպքում:

1663 «Ստացվելիք գումարներ այլ ռեզիդենտների տրամադրված ֆինանսական վարձակալությունից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1651 հաշվի դեպքում:

1665 «Ստացվելիք գումարներ ոչ ռեզիդենտներին տրամադրված ֆինանսական վարձակալությունից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1651 հաշվի դեպքում:

1662 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերին տրամադրված ֆինանսական վարձակալությունից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ-որ 1651 հաշվի դեպքում:

**Ենթաբաժին 167;168
«Ստացվելիք շահաբաժիններ»**

Այս ենթաբաժնի հաշիվները նախատեսված են կապակցված (ասոցիացված, համատեղ կամ դուստր) կազմակերպություններում ներդրումներից ստանալիք շահաբաժինների հաշվառման համար:

Ներդրումները հաշվառման ինքնարժեքի մեթոդի դեպքում

167;168 «Ստացվելիք շահաբաժիններ» ենթաբաժնի հաշիվները դեբետագրվում են ստացվելիք շահաբաժինները հայտարարելուց հետո`

Գ-տ- 167;168 «Ստացվելիք շահաբաժիններ» ենթաբաժնի հաշիվներ

Կտ- 6101 «Եկամուտ շահաբաժիններից»

167;168 «Ստացվելիք շահաբաժիններ» ենթաբաժնի հաշիվները կրեդիտագրվում են շահաբաժիններն ստանալիս`

Դ-տ- Դրամական միջոցներ

Կտ- 167;168 «Ստացվելիք շահաբաժիններ» ենթաբաժնի հաշիվներ:

Ներդրումները հաշվառման բաժնեմասնակցության մեթոդի դեպքում

167;168 «Ստացվելիք շահաբաժիններ» ենթաբաժնի հաշիվները դեբետագրվում են ստացվելիք շահաբաժինները հայտարարելուց հետո՝

Դ-տ- «Ստացվելիք շահաբաժիններ» ենթաբաժնի հաշիվներ

Կտ- Համապատասխան ներդրման հաշիվ

167;168 «Ստացվելիք շահաբաժիններ» ենթաբաժնի հաշիվները կրեդիտագրվում են շահաբաժինները ստանալիս՝

Դ-տ - Դրամական միջոցներ

Կտ- 167;168 «Ստացվելիք շահաբաժիններ» ենթաբաժնի հաշիվներ:

Ենթաբաժին 169

«Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ»

Այս ենթաբաժնի հաշիվները նախատեսված են ռեզիդենտներից և ոչ ռեզիդենտներից հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից ստացվելիք գումարների հաշվառման համար: Վարկային կազմակերպության կողմից կառավարվող ակտիվները չեն գրանցվում այս հաշիվների տակ, քանի որ դրանք վարկային կազմակերպության սեփականությունը չեն:

1691 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ բանկերից հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից»- այս հաշվում հաշվառվում են ռեզիդենտ բանկերից ստացվելիք գումարները՝ նրանց մատուցված հավատարմագրային կառավարման ծառայությունների համար:

Հաշիվը դեբետագրվում է ստանալիք գումարները (տոկոսներ, միջնորդավճարներ կամ տուգանքներ) հաշվեգրելիս՝

Դ-տ- 1691

Կտ- 6412 «Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից ստացված եկամուտներ»:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է հաշվեգրած գումարները հավաքագրելիս՝

Դ-տ- Դրամական միջոցներ

Կտ- 1691:

1692 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ վարկային կազմակերպություններից հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1691 հաշվի դեպքում:

1693 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ այլ ֆինանսական կազմակերպություններից հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1691 հաշվի դեպքում:

1694 «Ստացվելիք գումարներ ոչ ռեզիդենտ բանկերից հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1691 հաշվի դեպքում:

1695 «Ստացվելիք գումարներ ոչ ռեզիդենտ այլ ֆինանսական կազմակերպություններից հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1691 հաշվի դեպքում:

1696 «Ստացվելիք գումարներ այլ ռեզիդենտներից հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1691 հաշվի դեպքում:

1697 «Ստացվելիք գումարներ այլ ոչ ռեզիդենտներից հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1691 հաշվի դեպքում:

Ենթաբաժին 170 «Ստացվելիք այլ գումարներ»

Այս ենթաբաժնի հաշիվները նախատեսված են այլ ստացվելիք գումարների հաշվառման համար:

Ստացվելիք գումարները հաշվեգրելիս դեբետագրվում են 170 ենթաբաժնի հաշիվները և կրեդիտագրվում՝ տվյալ գործարքի գծով թղթակցող հաշիվները:

Վճարումն ստանալիս տրվում է՝

Դ-տ- Դ-րամական միջոցներ

Կտ- 170 «Ստացվելիք այլ գումարներ» ենթաբաժնի հաշիվներ:

1706 «Ստացվելիք այլ գումարների զեղչատույն»- հաշիվը նախատեսված է ստացվելիք այլ գումարների զեղչատույնը հաշվառելու համար:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է ստացվելիք այլ գումարների գծով ստացվելիք զեղչատույնի գումարի չափով՝

Դ-տ-170 համապատասխան հաշիվ

Կտ-1706:

Վարկային կազմակերպությունը կարող է հաշվեգրել ստացվելիք այլ գումարների գծով եկամուտներ միայն այն դեպքում, եթե դրանց հավաքագրումը հավանական է համարում, հակառակ դեպքում եկամուտ ճանաչվում է գումարը հավաքագրելիս:

Ենթաբաժին 171 «Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ»

Այս ենթաբաժնի հաշիվները նախատեսված են հեջավորման ածանցյալ գործիքների հաշվառման համար: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՍ 32-ի, ՀՀՀՀՍ 39-ի և կարգերի համաձայն:

ԲԱԺԻՆ 18 «Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ»

Այս բաժինը ներառում է հետևյալ ենթաբաժինները՝ 181 «Դեբիտորական պարտքեր», 182 «Կանխավճարներ աշխատակիցներին և մատակարարներին» 183 «Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով», 184 «Դեբիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստ»: Բացառությամբ 184 «Դեբիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստ» ենթաբաժնի հաշիվների, մնացած բոլոր հաշիվներն ակտիվային են՝ դեբետում ցույց է տրվում վարկային կազմակերպության ունեցած պահանջների ավելացումը, իսկ կրեդիտում՝ դրանց նվազումը: Ըստ ՀՀՀՀՍ 21-ի՝ այս հաշիվների արտարժույթային մնացորդները վերագնահատվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվող հաշվարկային փոխարժեքով:

Ենթաբաժին 181

«Դեբիտորական պարտքեր»

Այս ենթաբաժնի հաշիվները նախատեսված են բյուջեի և այլ ռեզիդենտ ու ոչ ռեզիդենտ անձանց նկատմամբ դեբիտորական պարտքերի հաշվառման համար:

1811 «Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի նկատմամբ»- այս հաշվում հաշվառում են այլ գործառնությունների գծով բյուջեի նկատմամբ դեբիտորական պարտքերը:

1812 «Դեբիտորական պարտքեր ռեզիդենտների նկատմամբ»- այս հաշվում հաշվառվում են ռեզիդենտներից ստացվելիք գումարները:

1813 «Դեբիտորական պարտքեր ոչ ռեզիդենտների նկատմամբ»- այս հաշվում հաշվառվում են ոչ ռեզիդենտներից ստացվելիք գումարները:

Ենթաբաժին 182

«Կանխավճարներ աշխատակիցներին և մատակարարներին»

1821 «Կանխավճարված աշխատավարձ»- այս հաշվում հաշվառվում է վարկային կազմակերպության աշխատակիցներին կանխավճարային կարգով վճարված աշխատավարձը: Հաշիվը դեբետագրվում է կանխավճարը տալիս՝

Դ-տ- 1821

ԿՏ- Դրամական միջոցներ:

Կանխավճարված աշխատավարձի գծով դեբիտորական պարտքը հաշվարկված աշխատավարձի հետ մարելիս՝

Դ-տ- 3731 «Հիմնական աշխատողներին վճարվելիք աշխատավարձ», 3732 «Պայմանագրային աշխատողներին վճարվելիք աշխատավարձ»

Կտ- 1821:

1822 «Վարկային կազմակերպության աշխատակիցներին տրված առհաշիվ գումարներ»- այս հաշվում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության աշխատակիցներին առհաշիվ տրված այնպիսի գումարները, ինչպիսիք են՝ գործուղումների հետ կապված կանխավճարները, վճարներն ապրանքների և ծառայությունների ձեռքբերման համար և այլն:

Հաշիվը դեբետագրվում է առհաշիվ գումարներ տրամադրելիս՝

Դ-տ- 1822

Կտ- Դրամական միջոցներ:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է առհաշիվ տրված գումարի օգտագործման վերաբերյալ հաշվետվություն ստանալիս: 1822 հաշվի գումարը դուրս է գրվում այն հաշիվների վրա, որոնց գծով օգտագործվել են այդ միջոցները՝

Դ-տ- Ծախսեր, ակտիվային հաշիվներ և պասիվային հաշիվներ

Կտ- 1822:

1823 «Կանխավճարներ ռեզիդենտ մատակարարներին»- այս հաշվում հաշվառվում են ռեզիդենտներին ապրանքների և ծառայությունների համար տրված կանխավճարները: Ապրանքների ստացման կամ ծառայությունների մատուցման դեպքում կանխավճարներն այս հաշվից փոխանցվում են համապատասխան ակտիվի կամ ծախսի հաշիվ:

Հաշիվը դեբետագրվում է կանխավճար տալիս՝

Դ-տ- 1823

Կտ- Դրամական միջոցներ:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է համապատասխան ապրանքները կամ ծառայությունները ստանալիս՝

Դ-տ- Ծախսեր, ակտիվային հաշիվներ

Կտ- 1823:

1824 «Կանխավճարներ ոչ ռեզիդենտ մատակարարներին»- այս հաշվում հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1823 հաշվի դեպքում:

Ենթաբաժին 183

«Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով»

Այս ենթաբաժնի հաշիվները նախատեսված են շահութահարկի, եկամտահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, պետական տուրքերի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության գծով վճարված կանխավճարների հաշվառման համար:

1831 «Կանխավճարներ շահութահարկի գծով»- այս հաշվում հաշվառում են շահութահարկի գծով բյուջեին վճարված կանխավճարները:

Կանխավճար կատարելիս ձևակերպվում է՝

Դ-տ- 1831

Կտ- Դ-բամական միջոցներ:

Պարտավորության ժամկետը լրանալիս կանխավճարները դուրս են գրվում այս հաշվից՝ թղթակցելով պարտավորությունների համապատասխան հաշվի հետ՝

Դ-տ- 3721 «Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով»

Կտ- 1831:

1832 «Կանխավճարներ ավելացված արժեքի հարկի գծով»- այս հաշվում հաշվառում են ավելացված արժեքի հարկի գծով բյուջեին վճարված կանխավճարները: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1831 հաշվի դեպքում:

1833 «Այլ կանխավճարված հարկեր և տուրքեր»- այս հաշվում հաշվառում են այլ հարկերի և տուրքերի գծով բյուջեին վճարված կանխավճարները: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1831 հաշվի դեպքում:

1834 «Կանխավճարներ պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով»- այս հաշվում հաշվառում են պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով կատարված կանխավճարները: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1831 հաշվի դեպքում:

Ենթաբաժին 184

«Դեբիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստ»

Այս ենթաբաժնում ներառված հաշիվները կոնտրակտիվային են և ցույց են տրվում բացասական նշանով: Հաշվառումը տարվում է «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի» համաձայն:

«Ենթաբաժին 185

«Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր»

Այս ենթաբաժինը բաղկացած է 1851 «Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր» հաշվից:

1851 «Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր»- այս հաշվում գրանցվում են այն գումարները, որոնք նախապես վճարվում են ապագա ժամանակաշրջանում մատուցվելիք ծառայությունների դիմաց: Այս հաշվում հաշվառվում են նաև ներգրավված միջոցների դիմաց պայմանագրով սահմանված ժամկետից շուտ վճարվող (կանխավճարվող) տոկոսագումարները: Ծառայությունները մատուցվելուց, իսկ ավանդների դեպքում պայմանագրով նախատեսված ժամկետը լրանալուց հետո և/կամ դրան գուգահեռ այս հաշվի գումարները կրեդիտագրվում են 7000 կարգի համապատասխան հաշիվներին:

Հաշիվը դեբետագրվում է ապագա ժամանակաշրջանի ծախսի չափով՝
Դ-տ 1851

Կ-տ Դ-րամական միջոց:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է ապագա ժամանակաշրջանում ճանաչված ծախսի չափով՝

Դ-տ Համապատասխան ծախսային հաշիվ

Կ-տ 1851

Կտ 6419:

ԲԱԺԻՆ 19

«Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

Այս բաժինը ներառում է հետևյալ ենթաբաժինները՝ 191 «ՀՀ պետական արժեթղթեր», 192 «ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր», 193 «Այլ երկրների պետական արժեթղթեր», 194 «Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր», 195;196;197 «Ֆակտորինգային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ», 198 «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների արժեզրկման պահուստ»:

Բաժնում ընդգրկված բոլոր հաշիվները (բացառությամբ՝ «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների արժեզրկման պահուստ» հաշվի) ակտիվային են՝ դեբետում ցույց է տրվում վարկային կազմակերպության ունեցած պահանջների ավելացումը, իսկ կրեդիտում՝ դրանց նվազումը: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների սկզբնական գրանցումը կատարվում է ձեռքբերման արժեքով (ամվանական արժեքին գումարած հավելավճար կամ հանած գեղչատոկոս), իսկ այնուհետև՝ ամորտիզացված արժեքով: Սկզբնական գրանցման ժամանակ մինչև ձեռքբերումն ակտիվի գծով կուտակված և չվճարված տոկոսների գումարով վարկային կազմակերպությունը դեբետագրում է ստացվելիք տոկոսների հաշիվները: Ձեղջատոկոսի կամ հավելավճարի համար գործում են առանձին հաշիվներ, դրանց գումարը դուրս է գրվում (ամորտիզացվում) եկամուտների հաշվին՝ օգտագործելով էֆեկտիվ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եթե վարկային կազմակերպությունն այս կարգի ակտիվները վերադասակարգում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ, ապա գրանցումը կատարվում է դրանց՝ տվյալ օրվա շուկայական (իրական) գնի համաձայն: Այն դեպքում, երբ ներդրումները վերադասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող ակտիվներ, ապա գնահատման ժամանակ առաջացած շահույթը կամ վնասը, հաշվարկված որպես իրական արժեքի և մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրման հաշվեկշռային արժեքի միջև եղած տարբերություն, գրանցվում է եկամուտների հաշվետվության մեջ՝ որպես իրացված շահույթ կամ վնաս: Եթե ակտիվը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի, ապա վերագնահատման արդյունքը, որպես իրական արժեքի և հաշվեկշռային արժեքի միջև եղած տարբերություն, գրանցվում է կամ հաշվեկշռի կապիտալի 5123 «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթ/վնաս» հաշվում, կամ եկամուտներում (ծախսերում):

Ըստ ՀՀՀՀՍ 21-ի՝ այս հաշիվների արտարժութային մնացորդները վերագնահատվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվող հաշվարկային փոխարժեքով:

Ենթաբաժին 191
«ՀՀ պետական արժեթղթեր»

Այս ենթաբաժնում ներառված հաշիվները նախատեսված են Հայաստանի Հանրապետության պետական մարմինների կողմից թողարկված արժեթղթերի հաշվառման համար: Եթե արժեթղթերը ձեռք են բերվել անվանականից բարձր կամ ցածր արժեքով, ապա հավելվածարի կամ զեղչատոկոսի համար օգտագործվում են առանձին հաշիվներ:

1911 «ՀՀ պետական առանց տոկոսի արժեթղթեր»- հաշիվը նախատեսված է Հայաստանի Հանրապետության պետական զեղչատոկոսային (դիսկոնտային) և անտոկոս արժեթղթերի հաշվառման համար: Ձեղչատոկոսային արժեթղթերից եկամուտը ստացվում է անվանական արժեքի ու ձեռքբերման գնի տարբերություն հանդիսացող զեղչի (դիսկոնտի) ամորտիզացիայի միջոցով:

Հաշիվը դերեազրվում է արժեթուղթը ձեռք բերելիս՝

Դ-տ- 1911 (անվանական արժեքով)

Կտ- 1912 «ՀՀ պետական առանց տոկոսի արժեթղթերի զեղչատոկոս» (ձեռքբերման գնի և անվանական արժեքի տարբերության չափով)

Կտ- Դրամական միջոցներ (ձեռքբերման արժեքով):

Հաշիվը կրեդիտազրվում է արժեթղթի մարման դեպքում՝

Կտ- 1911

Դ-տ- Դրամական միջոցներ:

1912 «ՀՀ պետական առանց տոկոսի արժեթղթերի զեղչատոկոս»- այս հաշվում հաշվառվում է մինչև մարման ժամկետը պահվող Հայաստանի Հանրապետության պետական զեղչատոկոսով (դիսկոնտային) արժեթղթերի զեղչատոկոսը: Մինչև արժեթղթի մարման ժամկետը բանկը էֆեկտիվ տոկոսադրույքի մեթոդով կատարում է զեղչատոկոսի ամորտիզացիա՝ այն դուրս գրելով եկամուտների հաշվին՝

Դ-տ- 1912 «ՀՀ պետական առանց տոկոսի արժեթղթերի զեղչատոկոս»

Կտ- 6071 «Տոկոսային եկամուտներ ՀՀ պետական առանց տոկոսի արժեթղթերից»:

Ամորտիզացիայի հաշվարկը կատարվում է հետևյալ կերպ. ենթադրենք, բանկը ձեռք է բերել 1000 դրամ անվանական արժեքով 3 ամիս ժամկետով պարտատոմսեր: Պարտատոմսերը ձեռք են բերվել յուրաքանչյուրը՝ 942.3 դրամով: Ընդունենք, որ ամորտիզացիայի հաշվարկը կատարվում է ամսական կտրվածքով, հետևաբար, եկամտաբերությունը նույնպես պետք է հաշվել ամսական կտրվածքով: Ներկա արժեքի բանաձևով գտնում ենք, որ 1000 դրամ ապագա արժեքի, 942.3 դրամ ներկա արժեքի և 3 ամիս ժամանակահատվածի համար ամսական եկամտաբերությունը կազմում է 2%:

942.3 ձեռքբերման արժեքը բազմապատկվում է 0.02-ով (2%): Արդյունքը՝ 18.85 դրամ, իրենից ներկայացնում է ամորտիզացիայի գումարն առաջին ամսվա համար: 18.85 դրամն ավելանում է 942.3 դրամ ձեռքբերման արժեքին, և ստացվում է նոր հաշվեկշռային արժեքը: Երկրորդ և երրորդ ամիսների համար նույնպես 0.02-ը բազմապատկվում է պարտատոմսի ընթացիկ արժեքին՝ ստանալով ամորտիզացիայի գումարը: Երրորդ ամսվա վերջում հաշվեկշռային արժեքը հավասարվում է 1000-ի: Այսինքն՝ զեղչատոկոսն ամբողջությամբ ամորտիզացված է:

Արժեթղթի մարման օրը 1000 դրամ արժեքով կատարվում է հետևյալ ձևակերպումը՝

Կտ- 1911

Դ-տ- Դրամական միջոցներ:

1913 «ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթեր»- այս հաշվում հաշվառում են տոկոսային եկամուտ բերող պետական արժեթղթերը: Այս ներդրումները կարող են ձեռք բերվել ինչպես անվանական արժեքով, այնպես էլ դրանից բարձր կամ ցածր գնով՝ կախված արժեթղթերի կուպոնային և շուկայական տոկոսադրույքների մակարդակից:

Հաշիվը դեբետագրվում է Հայաստանի Հանրապետության պետական տոկոսային արժեթղթեր ձեռք բերելիս:

Եթե արժեթուղթը ձեռք է բերվել գեղչով, ապա տրվում է հետևյալ ձևակերպումը՝

Դ-տ- 1913 (անվանական արժեքով)

Կտ- 1914 «ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթերի գեղչատոկոս»

Կտ- Դրամական միջոցներ (ձեռքբերման գնով):

Եթե արժեթուղթը ձեռք է բերվել հավելավճարով, ապա տրվում է հետևյալ ձևակերպումը՝

Դ-տ- 1913 (անվանական արժեքով)

Դ-տ- 1915 «ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթերի հավելավճար»

Կտ- Դրամական միջոցներ (ձեռքբերման գնով):

1914 «ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթերի գեղչատոկոս»- հաշիվը նախատեսված է Հայաստանի Հանրապետության պետական տոկոսային արժեթղթերի գեղչատոկոսի հաշվառման համար: Չեղչատոկոսի ամորտիզացիան կատարվում է էֆեկտիվ տոկոսադրույքի մեթոդով:

Մինչև արժեթղթի մարման ժամկետը բանկը կատարում է գեղչատոկոսի ամորտիզացիա՝ այն դուրս գրելով եկամուտների հաշվին՝

Դ-տ- 1914 «ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթերի գեղչատոկոս» (էֆեկտիվ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամտի և ստացվելիք կուպոնային տոկոսների տարբերության գումարով)

Կտ- 6072 «Տոկոսային եկամուտներ ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթերից»:

1915 «ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթերի հավելավճար»- հաշիվը նախատեսված է Հայաստանի Հանրապետության պետական տոկոսային արժեթղթերի հավելավճարի հաշվառման համար: Հավելավճարի ամորտիզացիան կատարվում է էֆեկտիվ տոկոսադրույքի մեթոդով:

Մինչև արժեթղթի մարման ժամկետը վարկային կազմակերպությունը կատարում է հավելավճարի ամորտիզացիա՝ այն դուրս գրելով եկամուտներից՝

Դ-տ- 6072 «Տոկոսային եկամուտներ ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթերից»

Կտ- 1915 «ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթերի հավելավճար» (էֆեկտիվ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամտի և ստացվելիք կուպոնային տոկոսների տարբերության գումարով):

1916 «ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթերից ստացվելիք տոկոսներ»- հաշիվը նախատեսված է ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթերից ստացվելիք տոկոսների հաշվառման համար:

Հաշիվը դեբետագրվում է՝

ա) Հայաստանի Հանրապետության պետական տոկոսային արժեթղթերի ձեռքբերման դեպքում, գնի մեջ ներառված կուտակված, բայց դեռևս չվճարված տոկոսների չափով՝

Դ-տ- 1916 «ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթերից ստացվելիք տոկոսներ»

Կտ- Դրամական միջոցներ.

բ) ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթերի գծով տոկոսներ հաշվեգրելիս՝

Դ-տ- 1916 «ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթերից ստացվելիք տոկոսներ» (կուպոնային տոկոսադրույք բազմապատկած անվանական արժեք)

Կտ- 6072 «Տոկոսային եկամուտներ ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթերից»:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է Հայաստանի Հանրապետության պետական տոկոսային արժեթղթերի տոկոսները ստանալիս՝

Դ-տ- Դրամական միջոցներ

Կտ- 1916 «ՀՀ պետական տոկոսային արժեթղթերից ստացվելիք տոկոսներ»:

«ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր»

Այս ենթաբաժնում ներառված հաշիվները նախատեսված են Հայաստանի Հանրապետության ոչ պետական արժեթղթերի հաշվառման համար: Եթե արժեթղթերը ձեռք են բերվել անվանականից բարձր կամ ցածր արժեքով, ապա հավելավճարի կամ զեղչատոկոսի համար օգտագործվում են առանձին հաշիվներ: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 191 ենթաբաժնի հաշիվների դեպքում:

Ենթաբաժին 193

«Այլ երկրների պետական արժեթղթեր»

Այս ենթաբաժնում ներառված հաշիվները նախատեսված են այլ երկրների պետական մարմինների կողմից թողարկված արժեթղթերի հաշվառման համար: Եթե արժեթղթերը ձեռք են բերվել անվանականից բարձր կամ ցածր արժեքով, ապա հավելավճարի կամ զեղչատոկոսի համար օգտագործվում են առանձին հաշիվներ: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 191 ենթաբաժնի հաշիվների դեպքում:

Ենթաբաժին 194

«Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր»

Այս ենթաբաժնում ներառված հաշիվները նախատեսված են այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթերի հաշվառման համար: Եթե արժեթղթերը ձեռք են բերվել անվանականից բարձր կամ ցածր արժեքով, ապա հավելավճարի կամ զեղչատոկոսի համար օգտագործվում են առանձին հաշիվներ: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 191 ենթաբաժնի հաշիվների դեպքում:

Ենթաբաժին 195;196;197

«Ֆակտորինգային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ»

Այս ենթաբաժնի հաշիվները նախատեսված են ռեզիդենտների և ոչ ռեզիդենտների հետ ֆակտորինգային գործառնություններից ստացվելիք գումարները հաշվառելու համար:

1951 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ բանկերի հետ ֆակտորինգային գործառնություններից»- այս հաշիվը նախատեսված է ռեզիդենտ բանկերի հետ ֆակտորինգային գործառնությունների հաշվառման համար:

Հաշիվը դեբետագրվում է ֆակտորինգային գործառնության գծով վճարում կատարելիս՝ պահանջի ամբողջ գումարի չափով՝

Դտ- 1951

Կտ- 1952 «Ռեզիդենտ բանկերի հետ ֆակտորինգային գործառնությունների զեղչատոկոս»

Կտ- Դրամական միջոցներ:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է ֆակտորինգային գործառնության գծով ստանալիք գումարը հավաքագրելիս՝

Դտ- Դրամական միջոցներ

Կտ- 1951:

1952 «Ռեզիդենտ բանկերի հետ ֆակտորինգային գործառնությունների զեղչատոկոս»- հաշիվը նախատեսված է ֆակտորինգային գործառնության ստացվելիք զեղչատոկոսը հաշվառելու համար:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է ֆակտորինգային գործառնության գծով վճարում կատարելիս՝ ստացվելիք զեղչատոկոսի գումարի չափով՝

Դ-տ-1951

Կտ -1952

Վարկային կազմակերպությունը կարող է հաշվեգրել ֆակտորինգային գործառնության գծով եկամուտներ միայն այն դեպքում, եթե դրանց հավաքագրումը հավանական է համարում: Հակառակ դեպքում եկամուտ ճանաչվում է գումարը հավաքագրելիս`

Դ-տ- 1952

Կտ- 6414 «Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ»:

1953 «Ռեզիդենտ բանկերի հետ ֆակտորինգային գործառնություններից ստացվելիք տոկոսներ»- այս հաշիվը նախատեսված է այն դեպքերի համար, երբ բացի զեղչատոկոսից, վարկային կազմակերպությունը ստանում է նաև տոկոսներ:

Ֆակտորինգային գործառնությունից ստացվելիք տոկոս հաշվեգրելիս ձևակերպվում է`

Դ-տ- 1953

Կտ- 6414 «Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ»:

1954 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ վարկային կազմակերպությունների հետ ֆակտորինգային գործառնություններից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1951 հաշվի դեպքում:

1955 «Ռեզիդենտ վարկային կազմակերպությունների հետ ֆակտորինգային գործառնությունների զեղչատոկոս»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1952 հաշվի դեպքում:

1956 «Ռեզիդենտ վարկային կազմակերպությունների հետ ֆակտորինգային գործառնություններից ստացվելիք տոկոսներ»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1953 հաշվի դեպքում:

1957 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ ֆակտորինգային գործառնություններից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1951 հաշվի դեպքում:

1958 «Ռեզիդենտ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ ֆակտորինգային գործառնությունների զեղչատոկոս»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1952 հաշվի դեպքում:

1959 «Ռեզիդենտ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ ֆակտորինգային գործառնություններից ստացվելիք տոկոսներ»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1953 հաշվի դեպքում:

1960 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ պետական մասնակցությամբ իրավաբանական անձանց հետ ֆակտորինգային գործառնություններից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1951 հաշվի դեպքում:

1961 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ ոչ պետական մասնակցությամբ իրավաբանական անձանց հետ ֆակտորինգային գործառնություններից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1951 հաշվի դեպքում:

1962 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ ոչ առևտրային իրավաբանական անձանց հետ ֆակտորինգային գործառնություններից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1951 հաշվի դեպքում:

1963 «Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հետ ֆակտորինգային գործառնությունների զեղչատոկոս»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1952 հաշվի դեպքում:

1964 «Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հետ ֆակտորինգային գործառնություններից ստացվելիք տոկոսներ»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1953 հաշվի դեպքում:

1965 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հետ ֆակտորինգային գործառնություններից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1951 հաշվի դեպքում:

1966 «Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հետ ֆակտորինգային գործառնությունների զեղչատոկոս»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1952 հաշվի դեպքում:

1967 «Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հետ ֆակտորինգային գործառնություններից ստացվելիք տոկոսներ»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1953 հաշվի դեպքում:

1968 «Ստացվելիք գումարներ այլ ռեզիդենտների հետ ֆակտորինգային գործառնություններից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1951 հաշվի դեպքում:

1969 «Այլ ռեզիդենտների հետ ֆակտորինգային գործառնությունների զեղչատոկոս»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1952 հաշվի դեպքում:

1970 «Այլ ռեզիդենտների հետ ֆակտորինգային գործառնություններից ստացվելիք տոկոսներ»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1953 հաշվի դեպքում:

1971 «Ստացվելիք գումարներ ոչ ռեզիդենտների հետ ֆակտորինգային գործառնություններից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1951 հաշվի դեպքում:

1972 «Ոչ ռեզիդենտների հետ ֆակտորինգային գործառնությունների զեղչատոկոս»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1952 հաշվի դեպքում:

1973 «Ոչ ռեզիդենտների հետ ֆակտորինգային գործառնություններից ստացվելիք տոկոսներ»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1953 հաշվի դեպքում:

1974 «Ստացվելիք գումարներ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի հետ ֆակտորինգային գործառնություններից»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ-որ 1951 հաշվի դեպքում:

1975 «Ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի հետ ֆակտորինգային գործառնությունների զեղչատոկոս»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 1952 հաշվի դեպքում:

1976 «Ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի հետ ֆակտորինգային գործառնություններից ստացվելիք տոկոսներ»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ-որ 1953 հաշվի դեպքում:

Ենթաբաժին 198

«Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների արժեզրկման պահուստ»

1981 «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների արժեզրկման պահուստ»- հաշվառումը տարվում է «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի ինվեստիցիոն արժեթղթերում ներդրումների հնարավոր կորուստների պահուստի ձևավորման և օգտագործման կարգի» և ՀՀՀՀՄ 39-ով սահմանված սկզբունքների համաձայն:

Արժեզրկման պահուստին հատկացումներ կատարվում են՝ հիմք ընդունելով ներդրումների փոխհատուցվող գումարը: Այն սահմանվում է համաձայն ՀՀՀՀՄ 39 ստանդարտի՝ որպես հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ասպագա հոսքերի ներկա արժեքի

միջև տարբերությունը: Հաշիվը կրեդիտագրվում է ակտիվների արժեզրկման նախանշանի առկայության դեպքում դրանց փոխհատուցվող գումարի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերության չափով՝

Դ-տ-7213 «Մինչև մարման ժամկետը պահվող և այլ կազմակերպությունների կանոնադրական կապիտալում ներդրումների արժեզրկումներից կորուստ»

Կտ- 1981:

Հաշիվը դեբետագրվում է՝

ա) ներդրումների արժեզրկման կորուստի վերականգնման դեպքում՝

Դ-տ -1981

Կտ -6213 «Մինչև մարման ժամկետը պահվող և այլ կազմակերպությունների կանոնադրական կապիտալում ներդրումների գծով կորուստների վերականգնում».

բ) ներդրումների լրիվ արժեզրկման դեպքում՝

ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը դուրս է գրվում «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների արժեզրկման պահուստի» հաշվին՝

Դ-տ -1981

Կտ -Համապատասխան ներդրման հաշիվ:

ԲԱԺԻՆ 20

«Ներդրումներ այլ անձանց կանոնադրական կապիտալներում»

Այս բաժինը ներառում է հետևյալ ենթաբաժինները՝ 201;202 «Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ այլ անձանց կանոնադրական կապիտալներում», 203;204 «Ինքնարժեքի մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ այլ անձանց կանոնադրական կապիտալներում», 207 «Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալներում ներդրումների արժեզրկման պահուստ»:

Այս բաժնում հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՍ 27 «Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ և դուստր ընկերություններում ներդրումների հաշվառում», ՀՀՀՀՍ 28 «Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումների հաշվառում», ՀՀՀՀՍ 31 «Համատեղ ձեռնարկումներում մասնակցության արտացոլումը ֆինանսական հաշվետվություններում» և ՀՀՀՀՍ 36 «Ակտիվների արժեզրկում» ստանդարտների համաձայն:

Ըստ ՀՀՀՀՍ 21-ի՝ այս հաշիվների արտարժույթային մնացորդները վերագնահատվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից սահմանվող հաշվարկային փոխարժեքով:

Ենթաբաժին 201;202

«Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ այլ անձանց կանոնադրական կապիտալներում»

Այս ենթաբաժնում ներառված հաշիվները նախատեսված են կապակցված կազմակերպություններում բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումների հաշվառման համար:

Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառման դեպքում ներդրումը սկզբնապես գրանցվում է ինքնարժեքով (ձեռքբերման արժեքով), իսկ հետո ճշգրտվում է ձեռքբերումից հետո կապակցված կազմակերպության զուտ ակտիվներում վարկային կազմակերպության բաժնեմասի փոփոխությունների չափով: Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում է կապակցված կազմակերպության գործունեության արդյունքներում վարկային կազմակերպության բաժնեմասը:

Հաշիվը դեբետագրվում է կապակցված կազմակերպություններում ներդրումը կատարելիս՝

Դ-տ- 201;202

Կտ- Դրամական միջոցներ:

Եթե ներդրումը ձեռք է բերվել այլ ակտիվների կամ վարկային կազմակերպության բաժնետոմսերի փոխանակման միջոցով՝

Դ-տ- 201;202

Կտ- Այլ ակտիվներ, 50 «Կանոնադրական կապիտալ»:

Ձեռքբերման ամսաթվից հետո կապակցված կազմակերպության շահույթի կամ վնասի վարկային կազմակերպության բաժնետոմսը գրանցվում է 201;202 ենթաբաժնի հաշիվներին՝

ա) Դ-տ- 201; 202

Կտ- 610 «Եկամուտ այլ կազմակերպություններում ներդրումներից» բաժնի 6102, 6104, 6105, 6106 հաշիվներ

կամ

բ) Դ-տ- 610 «Եկամուտ այլ կազմակերպություններում ներդրումներից» բաժնի 6102, 6104, 6105, 6106 հաշիվներ

Կտ- 201;202:

Այս ներդրումների արժեզրկման հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՍ 36 «Ակտիվների արժեզրկում» ստանդարտի համաձայն:

Ենթաբաժին 203;204

«Ինքնարժեքի մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ այլ անձանց կանոնադրական կապիտալներում»

Այս ենթաբաժնում ներառված հաշիվները նախատեսված են կապակցված կազմակերպություններում ինքնարժեքի մեթոդով հաշվառվող ներդրումների հաշվառման համար:

Ինքնարժեքի մեթոդի կիրառման դեպքում ներդրումը գրանցվում է ինքնարժեքով (ձեռքբերման արժեքով): Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներդրումներից եկամուտներն արտացոլվում են միայն այն չափով, որքանով որ վարկային կազմակերպության շահաբաժին է ստանում ներդրման օբյեկտի՝ ձեռքբերման ամսաթվից հետո կուտակված չբաշխված գուտ շահույթից:

Հաշիվը դեբետագրվում է կապակցված կազմակերպություններում ներդրում կատարելիս, ձեռքբերման արժեքով՝

Դ-տ- 203;204

Կտ- Դրամական միջոցներ:

Եթե ներդրումը ձեռք է բերվել այլ ակտիվների կամ վարկային կազմակերպության բաժնետոմսերի փոխանակման միջոցով՝

Դ-տ- 203;204

Կտ- Այլ ակտիվներ, 50 «Կանոնադրական կապիտալ»:

Կապակցված կազմակերպության կողմից շահաբաժինները հայտարարելուց հետո դրանք գրանցվում են 167;168 «Ստացվելիք շահաբաժիններ» հաշիվներում:

Այս ներդրումների արժեզրկման հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՍ 36 «Ակտիվների արժեզրկում» ստանդարտի համաձայն:

Ենթաբաժին 207

«Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալներում ներդրումների արժեզրկման պահուստ»

2071 «Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալներում ներդրումների արժեզրկման պահուստ»- հաշվառումը տարվում է «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի ինվեստիցիոն արժեթղթերում ներդրումների հնարավոր կորուստների պահուստի ձևավորման և օգտագործման կարգի» և ՀՀՀՀՍ 39 ստանդարտի համաձայն: Պահուստին հատկացումներ կատարվում են՝ հիմք ընդունելով ներդրումների փոխհատուցվող գումարը: Այն

սահմանվում է որպես ներդրման վաճառքի գուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է ինվեստիցիոն արժեթղթերի արժեզրկման նախանշանի առկայության դեպքում արժեթղթերի փոխհատուցվող գումարի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերության չափով՝

Դտ- 7213 «Մինչև մարման ժամկետը պահվող և այլ կազմակերպությունների կանոնադրական կապիտալում ներդրումների արժեզրկումներից կորուստ»

Կտ- 2071:

Հաշիվը դեբետագրվում է՝

ա) արժեզրկումից կորուստի վերականգնման դեպքում՝

Դտ -2071

Կտ- 6213 «Մինչև մարման ժամկետը պահվող և այլ կազմակերպությունների կանոնադրական կապիտալում ներդրումների գծով կորուստների վերականգնում».

բ) լրիվ արժեզրկման դեպքում՝

ներդրման հաշվեկշռային արժեքը դուրս է գրվում «Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալներում ներդրումների արժեզրկման պահուստի» հաշվին: Ընդ որում, նախ՝ դուրս է գրվում ներդրման գծով առկա գուղվիլը (եթե այդպիսին գոյություն ունի), ապա՝ ներդրման արժեքը՝

Դտ -2071

Կտ -Համապատասխան ներդրման հաշիվ:

ԲԱԺԻՆ 21

«Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում»

Այս բաժնում հաշվառվում են հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերման կամ բարելավման համար կատարված, սակայն դեռևս չկապիտալացված ծախսումները:

2111 «Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում»- այս հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության հիմնական միջոցներ ձեռք բերելու կամ կառուցելու վրա կատարված ծախսումները հաշվառելու համար:

Կապիտալ ներդրումների գծով ռեզիդենտներին տրամադրված գումարները կատարողական ակտերի հիման վրա վերագրանցվում են որպես կապիտալ ներդրումներ վարկային կազմակերպության հիմնական միջոցներում՝

Դտ- 2111 «Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում»

Կտ- 1823, 1824:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է հիմնական միջոցի օբյեկտը շահագործման հանձնելիս՝

Դտ- Հիմնական միջոցների համապատասխան հաշիվ

Կտ- 2111:

2111 հաշիվն օգտագործվում է նաև առկա հիմնական միջոցների բարելավմանն ուղղվող ծախսերի հաշվառման համար: Բարելավման աշխատանքներն ավարտելուց հետո այդ ծախսումները կապիտալացվում են՝ ավելացվելով հիմնական միջոցների արժեքին կամ դուրս են գրվում բանկի ծախսերով: Կատարված ծախսումների կապիտալացման կամ ծախսերով դուրսգրման չափանիշները ներկայացված են ՀՀՀՄ 16 «Հիմնական միջոցներ» ստանդարտում:

2121 «Կապիտալ ներդրումներ ոչ նյութական ակտիվներում»- այս հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության ոչ նյութական ակտիվների բարելավման վրա կատարված ծախսումները հաշվառելու համար: Հաշվառման սկզբունքը նույնն է, ինչ որ 2111 հաշվի դեպքում: Բարելավման աշխատանքներն ավարտելուց հետո այդ ծախսումները կապիտալացվում են՝ ավելացվելով ոչ նյութական ակտիվների արժեքին կամ դուրս են գրվում վարկային կազմակերպության ծախսերով:

2131 «Ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ ներդրումներ» – այս հաշիվը նախատեսված է ֆինանսական վարձակալության համաձայն վարձակալ վարկային կազմակերպության տրամադրության տակ գտնվող հիմնական միջոցների բարելավման վրա կատարված ծախսումները հաշվառելու համար: Հաշվառման սկզբունքը նույնն է, ինչ որ 2111 հաշվի դեպքում: Բարելավման աշխատանքներն ավարտելուց հետո այդ ծախսումները կապիտալացվում են՝ ավելացվելով ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված ակտիվների արժեքին:

2132 «Գործառնական վարձակալությամբ ստացված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ ներդրումներ» - այս հաշիվը ներկայացնում է գործառնական վարձակալության համաձայն վարձակալ վարկային կազմակերպության տրամադրության տակ գտնվող հիմնական միջոցների վրա կապիտալ ներդրումները հաշվառելու համար:

2141 «Վուտակված ամորտիզացիա - Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ ներդրումներ» - այս հաշիվը նախատեսված է վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ ներդրումների ամորտիզացիայի գումարները հաշվառելու համար: Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ ներդրումները պարբերաբար ամորտիզացվում են կամ դրանց օգտակար ծառայության ժամկետի, կամ վարձակալության տևողության ընթացքում (ներառելով ցանկացած հնարավոր վերականգման ժամանակաշրջան, որի ընթացքում վարձակալությունը կնորացվի)՝ կախված նրանից, թե որ ժամկետն է ավելի կարճ:

ԲԱԺԻՆ 22 **«Ոչ նյութական ակտիվներ»**

Այս բաժնում ընդգրկված են հետևյալ ենթահաշիվները՝ 221 «Ոչ նյութական ակտիվներ», 222 «Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա»: Ոչ նյութական ակտիվների և դրանց ամորտիզացիայի հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՍ 38 «Ոչ նյութական ակտիվներ» ստանդարտի համաձայն: Ըստ ՀՀՀՀՍ 21 ստանդարտի՝ արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները ձեռքբերման ամսաթվին գրանցվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի սահմանած այդ օրվա հաշվարկային փոխարժեքով, իսկ հետագայում չեն ենթարկվում արտարժույթային վերագնահատման:

Ենթաբաժին 221 **«Ոչ նյութական ակտիվներ»**

2211 «Համակարգչային ծրագրեր»- հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության ձեռք բերած կամ բանկի կողմից մշակված համակարգչային ծրագրերի գծով կատարված ծախսումները հաշվառելու համար: Համակարգչային ծրագրերի գծով կատարված ծախսումները հաշվեկշռում ճանաչվում են որպես ակտիվ և պարբերաբար դուրս են գրվում (ամորտիզացվում են) հաշվարկված օգտակար տևողության ընթացքում:

2212 «Լիցենզիաներ և վստահագրեր»- հաշիվը նախատեսված է լիցենզիաների և վստահագրերի ձեռքբերման նպատակով վարկային կազմակերպության կատարած ծախսումների հաշվառման համար: Նշված ծախսումները հաշվեկշռում ճանաչվում են որպես ակտիվ և պարբերաբար դուրս են գրվում (ամորտիզացվում են) հաշվարկված օգտակար տևողության ընթացքում:

2213 «Հեղինակային իրավունքներ» -հաշիվը նախատեսված է հեղինակային իրավունքների ձեռքբերման նպատակով վարկային կազմակերպության կատարած ծախսումների հաշվառման համար: Նշված ծախսումները հաշվեկշռում ճանաչվում են որպես ակտիվ և պարբերաբար դուրս են գրվում (ամորտիզացվում են) հաշվարկված օգտակար տևողության ընթացքում:

2214 «Այլ ոչ նյութական ակտիվներ»-այս հաշվում հաշվառվում են այն ոչ նյութական ակտիվները, որոնց հաշվառման համար առանձին հաշիվներ նախատեսված չեն:

Ենթաբաժին 222

«Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա»

Այս ենթաբաժնի հաշիվները նախատեսված են 221 «Ոչ նյութական ակտիվներ» ենթաբաժնի ակտիվների ամորտիզացիայի (մաշվածքի) գումարները հաշվառելու համար: Հաշիվները հակակշռային են: Հաշիվների կրեդիտում գրանցվում են ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսերի կուտակումները:

ԲԱԺԻՆ 23

«Հիմնական միջոցներ»

Այս բաժնում ընդգրկված է երկու ենթահաշիվ՝ 231 «Հիմնական միջոցներ» և 232 «Հիմնական միջոցների ամորտիզացիա»: Հիմնական միջոցների և դրանց ամորտիզացիայի հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՍ 16 «Հիմնական միջոցներ» ստանդարտի համաձայն: Ըստ ՀՀՀՀՍ 21 ստանդարտի՝ արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները ձեռքբերման ամսաթվին գրանցվում են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի սահմանած այդ օրվա հաշվարկային փոխարժեքով, իսկ հետագայում չեն ենթարկվում արտարժույթային վերագնահատման:

Ենթաբաժին 231

«Հիմնական միջոցներ»

2311 «Հող» - այս հաշվում հաշվառվում են ներդրումներ հողում, սովորաբար՝ շինարարական նպատակներով:

Հաշիվը դեբետագրվում է հողի ձեռքբերման դեպքում՝ գնման գնի և հողի վերագնահատման արդյունքում՝ հողի իրական և հաշվեկշռային արժեքների դրական տարբերության չափով:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է հողի օտարման դեպքում՝ հաշվեկշռային արժեքի չափով և հողի վերագնահատման արդյունքում՝ հողի իրական և հաշվեկշռային արժեքների բացասական տարբերության չափով:

2312 «Շենքեր, շինություններ»- այս հաշվում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության շենքերում (տարածքում) կատարված ընդհանուր ներդրումները:

Հաշիվը դեբետագրվում է շենքի և շինությունների ձեռքբերման և հետագայում դրանց օգտակար ծառայությունն ավելացնելու համար կապիտալ ներդրումների կատարման դեպքում: Հաշիվը դեբետագրվում է նաև շենքի և շինությունների վերագնահատման արդյունքում՝ շենքի և շինությունների իրական հաշվեկշռային արժեքների դրական տարբերության չափով:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է շենքի և շինությունների օտարման և դուրսգրման դեպքում: Հաշիվը կրեդիտագրվում է նաև շենքի և շինությունների վերագնահատման արդյունքում՝ դրանց իրական հաշվեկշռային արժեքների բացասական տարբերության չափով:

2313 «Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ»-այս հաշվում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության գործունեության համար օգտագործվող գույքի և գրասենյակային սարքավորումների (օրինակ՝ սեղան, աթոռ, պահարան, բազկաթոռ, դարակաշար, չիրկիզվող պահարան և այլն) համար կատարված ներդրումները:

Հաշիվը դեբետագրվում է գույքի և գրասենյակային սարքավորումների ձեռքբերման և հետագայում դրանց օգտակար ծառայությունը երկարացնելու ու բարելավելու համար կապիտալ ներդրումների կատարման դեպքում, ինչպես նաև գույքի ու գրասենյակային սարքավորումների վերագնահատման արդյունքում համախառն հաշվեկշռային արժեքի ավելացման չափով:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է գույքի և գրասենյակային սարքավորումների օտարման ու դուրսգրման և գույքի ու գրասենյակային սարքավորումների վերագնահատման արդյունքում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նվազման չափով:

2314 «Կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա»- այս հաշվում հաշվառվում են բանկի գործունեության համար օգտագործվող համակարգիչների և հաղորդակցման սարքավորումների համար կատարված ներդրումները:

Հաշիվը դեբետագրվում է կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա ձեռք բերելու և հետագայում դրանց օգտակար ծառայությունն ավելացնելու համար կապիտալ ներդրումների կատարման դեպքում: Հաշիվը դեբետագրվում է նաև նշված ներդրումների վերագնահատման արդյունքում համախառն հաշվեկշռային արժեքի ավելացման չափով:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկայի օտարման և դուրսգրման դեպքում: Հաշիվը կրեդիտագրվում է նաև նշված ներդրումների վերագնահատման արդյունքում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նվազման չափով:

2315 «Փոխադրամիջոցներ»- այս հաշվում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության գործունեության համար օգտագործվող փոխադրամիջոցների համար կատարված ներդրումներ:

Հաշիվը դեբետագրվում է փոխադրամիջոցների ձեռքբերման և հետագայում դրանց օգտակար ծառայությունը ավելացնելու համար կապիտալ ներդրումների կատարման դեպքում: Հաշիվը դեբետագրվում է նաև փոխադրամիջոցների վերագնահատման արդյունքում համախառն հաշվեկշռային արժեքի ավելացման չափով:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է փոխադրամիջոցների օտարման և դուրսգրման, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների վերագնահատման արդյունքում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նվազման չափով:

2316 «Այլ հիմնական միջոցներ»-այս հաշվում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության գործունեության համար օգտագործվող այն հիմնական միջոցների համար կատարված ներդրումները, որոնց համար առանձին հաշիվներ նախատեսված չեն: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 2412, 2413, 2414, 2415 հաշիվների դեպքում:

2317 «Ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված հիմնական միջոցներ»- այս հաշվում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության կողմից վարձակալության վերցված հիմնական միջոցները: Ակտիվի արժեքը պարբերաբար դուրս է գրվում (ամորտիզացվում է) կամ ակտիվի օգտակար տևողության, կամ վարձակալության տևողության ընթացքում (ներառելով ցանկացած հնարավոր վերականգնման ժամանակաշրջան, որի ընթացքում վարձակալությունը կնորացվի)՝ կախված նրանից, թե որ ժամկետն է ավելի կարճ, և արդյոք վարկային կազմակերպությունը հնարավորություն կունենա ձեռք բերել տվյալ ակտիվը վարձակալության ժամկետը լրանալուց հետո: Երբ վարձակալության ժամկետը ավարտվում է, ակտիվի սեփականության իրավունքը փոխանցվում է վարձակալող վարկային կազմակերպությանը կամ վերադարձվում է վարձատուին:

Հաշիվը դեբետագրվում է հիմնական միջոցների վարձակալության վերցման դեպքում՝

Դ-տ- 2317

Կտ- 3541, 3543 «Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ»:

Հաշիվը դեբետագրվում է նաև վարձակալության վերցված հիմնական միջոցների վերագնահատման, նաև դրանցում կապիտալ ներդրումների կատարման դեպքում:

Վարձակալության վերցված հիմնական միջոցների գնման դեպքում հաշիվը կրեդիտագրվում է՝

Դ-տ-Հիմնական միջոցներ

Կտ-2317:

«Հիմնական միջոցների ամորտիզացիա»

Հաշիվների այս ենթաբաժնում հաշվառվում են հիմնական միջոցների ամորտիզացիայի գումարները: Հիմնական միջոցների ամորտիզացիան կատարվում է դրանց օգտակար ծառայության ընթացքում՝ վարկային կազմակերպության կողմից ընտրված մեթոդով: Հաշիվների կրեդիտում գրանցվում են հիմնական միջոցների ամորտիզացիոն ծախսերի կուտակումները:

ԲԱԺԻՆ 24

«Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Ենթաբաժին 241

«Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Այս ենթաբաժնում ներառված հաշիվները նախատեսված են ծառայությունից դուրս գտնվող և/կամ օտարման ենթակա հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների հաշվառման համար: Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ծառայությունից դուրս գալու ժամանակ ակտիվի մնացորդային արժեքի չափով այս հաշիվները դեբետագրվում են՝

Ծառայությունից դուրս գտնվող ակտիվներն ամորտիզացիայի ենթակա չեն:

Հաշիվները կրեդիտագրվում են դեռևս շահագործված ակտիվները շահագործման հանձնելիս՝

Դտ - Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Կտ - 241 «Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»:

Հաշիվները կրեդիտագրվում են նաև ծառայությունից դուրս հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարման դեպքում: Օտարման արդյունքում դրանց վաճառքի գնի և դրանց հաշվեկշռային արժեքի միջև եղած տարբերությունը դեբետագրվում/կրեդիտագրվում է ակտիվների օտարումից առաջացող վնասների կամ օգուտների հաշիվներին:

ԲԱԺԻՆ 25

«Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում»

Այս բաժնում ընդգրկվում է երկու ենթաբաժին՝ 251 «Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում» և 252 «Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում»: Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՄ 36 «Ակտիվների արժեզրկում» ստանդարտի համաձայն:

ԲԱԺԻՆ 26

«Արագամաշ առարկաներ»

Արագամաշ առարկաների հաշվառումը կատարվում է ՀՀՀՀՄ 2-ի համաձայն: Ձեռքբերման պահին արագամաշ առարկաները հաշվեկշռում գրանցվում են ինքնարժեքով՝

Դտ- 2611

Կտ- Դրամական միջոցներ:

Հաշիվները կրեդիտագրվում են տնտեսական նյութերը և արագամաշ առարկաներն օգտագործման հանձնելու համար պահեստից դուրս գրելիս՝

Դտ- համապատասխան ծախսի հաշիվ

Կտ- 2611:

ԲԱԺԻՆ 27

«Այլ ակտիվներ»

Այս բաժնում ներառված հաշիվները նախատեսված են վարկային կազմակերպության կողմից բռնագանձված գրավի, հետաձգված հարկային ակտիվների, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում սառեցված հաշիվների, ինչպես նաև այլ ակտիվների համար, որոնց համար առանձին հաշիվներ նախատեսված չեն:

2711 «Բռնագանձված գրավ-անշարժ գույք»- հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության կողմից տրամադրված և անշարժ գույքով ապահովված վարկերի և փոխատվությունների չնարման դեպքում բռնագանձված գրավի առարկայի հաշվառման համար:

Նշված վարկերն ու փոխատվությունները դուրս են գրվում հաշվեկշռից ակտիվների հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստների հաշիվների միջոցներով, իսկ գրավը ճանաչվում է հաշվեկշռում վերջինիս իրական արժեքի և փոխառուի նկատմամբ պահանջի (ներառյալ գործառնական ծախսերը) նվազագույն մեծությամբ՝ միաժամանակ այդ գումարը ճանաչելով եկամուտ:

Դ-տ- 2711

Կտ- 621 «Կորուստների վերականգնում»:

Այս հաշվում հաշվառված ակտիվների նկատմամբ ամորտիզացիա չի հաշվարկվում: Գ-րավը վաճառելիս բանկը տալիս է հետևյալ ձևակերպումները՝

ա) վաճառքի գինը հավասար է գրավի հաշվեկշռային արժեքին՝

Դ-տ- Դ-րամական միջոցներ

Կտ- 2711.

բ) վաճառքի գինը բարձր է գրավի հաշվեկշռային արժեքից՝

Դ-տ- Դ-րամական միջոցներ

Կտ- 2711

Կտ-3734 «Արտաքին կրեդիտորական պարտքեր ռեզիդենտների նկատմամբ», 3735 «Արտաքին կրեդիտորական պարտքեր ոչ ռեզիդենտների նկատմամբ».

գ) վաճառքի գինը ցածր է գրավի հաշվեկշռային արժեքից՝

Դ-տ- Դ-րամական միջոցներ

Դ-տ- 7527 «Կորուստներ այլ գործառնություններից»

Կտ- 2711:

2712 «Բռնագանձված գրավ- այլ ակտիվներ»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 2711 հաշվի դեպքում:

2713 «Հետաձգված հարկային ակտիվներ»- այս հաշիվը նախատեսված է նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների, չօգտագործված հարկային վնասը հաջորդ ժամանակաշրջաններ տեղափոխելու հետևանքով առաջացած շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվների առկայության և շարժի վերաբերյալ տեղեկատվության ընդհանրացման համար:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվառման մոտեցումները նկարագրված են ՀՀՀՀՍ 12 «Շահութահարկ» ստանդարտում:

2714 «Սառեցված հաշիվներ ռեզիդենտների մոտ»- սրանք բանկերում կամ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում ունեցած այն միջոցներն են, որոնց օգտագործումը կասեցված է՝ հաշվի արգելադրման կամ այլ պատճառներով:

2715 «Սառեցված հաշիվներ ոչ ռեզիդենտների մոտ»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 2714 հաշվի դեպքում:

2717 «Այլ ակտիվներ»- Այս հաշվում հաշվառվում են այն ակտիվները, որոնց համար առանձին հաշիվներ նախատեսված չեն:

«ԲԱԺԻՆ 28

«Ֆինանսական վարձակալությունից չվաստակած ֆինանսական եկամուտներ»

Ենթաբաժին 281

«Ֆինանսական վարձակալությունից չվաստակած ֆինանսական եկամուտներ»

Այս ենթաբաժնում հաշվառվում են ֆինանսական վարձակալությամբ տրամադրված ակտիվի դիմաց վարձավճարների վճարման գծով ստացվելիք գումարների և իրական արժեքի տարբերության չափով գումարները: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՍ 17-ի համաձայն: Հաշիվը ակտիվին հակակշիռ է և պետք է ունենա կրեդիտային մնացորդ:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է ակտիվը ֆինանսական վարձակալության տրամադրման ժամանակ՝

Դ-տ- 165; 166 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվը

Կտ-6000 կարգի համապատասխան հաշիվը (ակտիվի իրական արժեքի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերության չափով)

Կտ- ակտիվի համապատասխան հաշիվը

Կտ- 281 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվը:

Հաշիվը դեբետագրվում է չստացված ֆինանսական եկամուտները եկամուտներից պարբերաբար հաշվեգրելու ժամանակ՝

Դ-տ- 281 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվը

Կտ- 6000 կարգի համապատասխան հաշիվը:

ԿԱՐԳ 3 – 4 ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԲԱԺԻՆ 30

«Բանկերից ներգրաված փոխառություններ և ստացված վարկեր»

Այս բաժինը բաղկացած է հետևյալ ենթաբաժիններից՝ 301 «Բանկերից ներգրաված փոխառություններ», 302 «Բանկերից ստացված վարկեր»:

Ենթաբաժին 301

«Բանկերից ներգրաված փոխառություններ»

Այս ենթաբաժինը նախատեսված է ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ բանկերից ներգրաված ցպահանջ և ժամկետային փոխառությունների, ինչպես նաև դրանց դիմաց հաշվեգրված տոկոսների հաշվառման համար:

Տոկոսները հաշվեգրելիս այս ենթաբաժնի հաշիվները թղթակցում են 701 «Տոկոսային ծախսեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված փոխառությունների դիմաց» ենթաբաժնի հաշիվների դեբետի հետ:

Ենթաբաժին 302

«Բանկերից ստացված վարկեր»

Այս ենթաբաժինը նախատեսված է ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ բանկերից ստացված վարկերի և օվերդրաֆտների, ինչպես նաև դրանց դիմաց հաշվեգրված տոկոսների հաշվառման համար:

Տոկոսները հաշվեգրելիս այս ենթաբաժնի հաշիվները թղթակցում են 707 «Տոկոսային ծախսեր ստացված վարկերի դիմաց» ենթաբաժնի հաշիվների դեբետի հետ:

ԲԱԺԻՆ 31

«Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված փոխառություններ և ստացված վարկեր»

Այս բաժինը բաղկացած է հետևյալ ենթաբաժիններից՝ 311;312 «Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ցպահանջ և ժամկետային փոխառություններ», 313 «Այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր», 314 «Ռեպո համաձայնագրեր բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ», 315;316 «Ռեպո համաձայնագրեր իրավաբանական անձանց, ֆիզիկական անձանց և հիմնարկների հետ»:

Այս բաժնի հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ բաժին 30-ի դեպքում: Ռեպո համաձայնագրերի հաշվառումն իրականացվում է ՀՀՀՄ 39-ի սկզբունքների համապատասխան և «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի ռեպո և հակադարձ ռեպո գործարքների հաշվապահական հաշվառման կարգի» համաձայն:

«Ենթաբաժին 317;318

«Պարտավորություններ արտարժույթի տրամադրման սվոպի գծով»

Այս ենթաբաժնի հաշիվները նախատեսված են արժույթային սվոպով ներգրաված դրամի վերադարձի պարտավորությունը հաշվառելու համար:

Դրամի ստացումը և դրա վերադարձի պարտավորությունը գրանցելու համար՝

Գտ-102 ենթաբաժնի համապատասխան դրամային հաշիվ
Կտ-317; 318 ենթաբաժնիների համապատասխան հաշիվներ
Գրամի վերադարձը և դրա գծով պարտավորությունների մարումը գրանցելու համար՝
Գտ-317; 318 ենթաբաժնիների համապատասխան հաշիվներ
Կտ-102 ենթաբաժնի համապատասխան դրամային հաշիվ:
Գրամի ներգրավման դիմաց նախատեսված վճարման ենթակա տոկոսները հաշվեգրելու համար՝

Գտ-700 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվ
Կտ-317; 318 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվ:
Հաշվեգրված տոկոսների վճարումն արտացոլելիս՝
Գտ-317; 318 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվ
Կտ-Գրամական միջոցներ:

ԲԱԺԻՆ 32

«Պարտավորություններ այլ փոխառուների նկատմամբ»

Այս բաժինը բաղկացած է հետևյալ ենթաբաժիններից՝ 321;322;323 «Հաճախորդներից ներգրավված ցպահանջ փոխառություններ», 324;325 «Հաճախորդներից ներգրավված ժամկետային փոխառություններ»: Այս բաժնի հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ բաժին 30-ի դեպքում:

ԲԱԺԻՆ 33

«Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության և այլ պետությունների կառավարությունների նկատմամբ»

Այս բաժինը բաղկացած է հետևյալ ենթաբաժիններից՝ 331 «Վարկեր գանձապետարանից», 332 «Այլ պարտավորություններ կառավարության նկատմամբ» և 333 «Պարտավորություններ այլ պետությունների կառավարությունների նկատմամբ»: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ բաժին 30-ի դեպքում:

Սույն Հաշվային պլանի իմաստով՝

ա) Կենտրոնական կառավարությունը բաղկացած է պետական կառավարման հանրապետական մարմիններից, որոնց իշխանությունը տարածվում է երկրի ամբողջ տարածքի վրա:

բ) Տեղական ինքնակառավարման մարմինները այն մարմիններն են, որոնք իրականացնում են տեղական ինքնակառավարումը գյուղական, քաղաքային, կամ թաղային համայնքներում:

ԲԱԺԻՆ 34

«Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված արժեթղթեր, առևտրական և հեջավորման նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ»

Այս բաժինը բաղկացած է հետևյալ ենթաբաժիններից՝ 341 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթեր», 342 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր», 343 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված արտոնյալ բաժնետոմսեր», 344 «Թողարկված այլ արժեթղթեր», 345 «Առևտրական նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ», 346 «Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ»: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումը և ներկայացումը» և ՀՀՀՀՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում» ստանդարտների սկզբունքներին համապատասխան:

Ենթաբաժին 341

«Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթեր»

3411 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթեր»- հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթերի հաշվառման համար:

Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված գեղչատոկոսային արժեթուղթը հաշվեկշռում գրանցվում է անվանական արժեքով, հետևյալ ձևակերպմամբ՝

Դտ- Դրամական միջոցներ

Դտ- 3412 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթերի գեղչատոկոս» (անվանական արժեքի և իրացման գնի տարբերության չափով)

Կտ- 3411 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթեր»:

Հաշիվը դեբետագրվում է թողարկված արժեթղթերի մարման դեպքում՝

Դտ- 3411 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթեր»

Կտ- Դրամական միջոցներ:

3412 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթերի գեղչատոկոս»- հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված գեղչատոկոսային արժեթղթերի գեղչի հաշվառման համար:

Ձեղչատոկոսի ամորտիզացիան իրականացվում է էֆեկտիվ տոկոսադրույքի մեթոդով, հետևյալ ձևակերպմամբ՝

Դտ- 7091 «Տոկոսային ծախսեր վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց»

Կտ- 3412 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթերի գեղչատոկոս»:

Ենթաբաժին 342

«Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր»

3421 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր»- այս հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային եկամուտ ապահովող արժեթղթերի հաշվառման համար:

Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերը հաշվեկշռում գրանցվում են իրենց անվանական արժեքով: Եթե արժեթուղթը վաճառվել է գեղչատոկոսով կամ հավելավճարով, ապա վաճառքի գնի ու անվանական արժեքի տարբերության գումարները գրանցվում են, համապատասխանաբար՝ 3422 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի գեղչատոկոս» կամ 3423 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի հավելավճար» հաշիվներում:

Թողարկված տոկոսային արժեթղթերը տեղաբաշխելիս տրվում են հետևյալ ձևակերպումները՝

ա) գեղչատոկոսի դեպքում՝

Դտ- Դրամական միջոցներ

Դտ- 3422 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի գեղչատոկոս»

Կտ- 3421 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր»:

բ) հավելավճարի դեպքում՝

Դտ- Դրամական միջոցներ

Կտ- 3421 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր»
Կտ- 3423 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի հավելավճար»:

Արժեթղթերի մարման դեպքում տրվում են հետևյալ ձևակերպումները՝

Դտ- 3421 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր»

Կտ- Դրամական միջոցներ:

3422 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի զեղչատոկոս»- հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային եկամուտ ապահովող արժեթղթերի զեղչի հաշվառման համար:

Ձեղչատոկոսի ամորտիզացիան իրականացվում է էֆեկտիվ տոկոսադրույքի մեթոդով, հետևյալ ձևակերպմամբ՝

Դտ- 7091 «Տոկոսային ծախսեր վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց»

Կտ- 3422 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի զեղչատոկոս»:

3423 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի հավելավճար»- հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային եկամուտ ապահովող արժեթղթերի հավելավճարի հաշվառման համար:

Հավելավճարի ամորտիզացիան իրականացվում է էֆեկտիվ տոկոսադրույքի մեթոդով, հետևյալ ձևակերպմամբ՝

Դտ- 3423 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի հավելավճար»

Կտ- 7091 «Տոկոսային ծախսեր վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց»:

3424 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի դիմաց հաշվեգրված տոկոսներ» - հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի գծով վճարվելիք տոկոսների հաշվառման համար:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է վճարվելիք տոկոսները հաշվեգրելիս՝

Դտ- 7091 «Տոկոսային ծախսեր վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց»

Կտ- 3424 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի դիմաց հաշվեգրված տոկոսներ»:

Հաշիվը դեբետագրվում է արժեթղթերի դիմաց տոկոսներ վճարելիս՝

Դտ- 3424 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի դիմաց հաշվեգրված տոկոսներ»

Կտ- Դրամական միջոցներ:

Ենթաբաժին 343

«Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված արտոնյալ բաժնետոմսեր»

ՀՀՀՀՍ 32 «Ֆինանսական գործիքներ. բացահայտումը և ներկայացումը» ստանդարտի համաձայն՝ այն արտոնյալ բաժնետոմսերը, որոնք բավարարում են ֆինանսական պարտավորության բնութագրին, հաշվեկշռում ճանաչվում են որպես այդպիսին: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ մնացած ֆինանսական պարտավորությունների դեպքում:

Ենթաբաժին 344

«Թողարկված այլ արժեթղթեր»

Այս ենթաբաժինը նախատեսված է վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված այլ արժեթղթերի և դրանց դիմաց հաշվեգրված տոկոսների հաշվառման համար: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ մնացած ֆինանսական պարտավորությունների դեպքում:

Ենթաբաժին 345

«Առևտրական նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքներ»

Այս ենթաբաժնի հաշիվներն օգտագործվում են առևտրական նպատակներով պահվող ածանցյալ գործիքների հաշվառման նպատակով:

Հաշվեկշռում ածանցյալ գործարքն արտացոլվում է պայմանագրի ձեռքբերման օրվանից: Հաշվառումը տարվում է իրական արժեքով՝ վերագնահատման արդյունքն արտացոլելով եկամուտներում կամ ծախսերում:

Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՍ 32, ՀՀՀՀՍ 39 ստանդարտների և այլ կարգերի համաձայն:

Ենթաբաժին 346

«Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ»

Այս ենթաբաժնի հաշիվները նախատեսված են հեջավորման ածանցյալ գործիքների հաշվառման համար: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՍ 32, ՀՀՀՀՍ 39 ստանդարտների և այլ կարգերի համաձայն:

ԲԱԺԻՆ 35

«Այլ վճարվելիք գումարներ»

Այս բաժինը բաղկացած է հետևյալ ենթաբաժիններից՝ 351 «Վճարման ենթակա շահաբաժիններ», 352 «Պարտավորություն ռեպո համաձայնագրերի գծով», 353 «Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ», 354 «Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ», 355 «Այլ պարտավորություններ»:

Ենթաբաժին 351

«Վճարման ենթակա շահաբաժիններ»

Այս ենթաբաժինը նախատեսված է ռեզիդենտներին և ոչ ռեզիդենտներին վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված արտոնյալ և հասարակ բաժնետոմսերի դիմաց վճարվելիք շահաբաժինների հաշվառման համար: Շահաբաժիններ հայտարարելիս վարկային կազմակերպությունը ձևակերպում է՝

Դտ- 5311 «Ընթացիկ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթ/վնաս», 5312 «Նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթ/վնաս»

Կտ- 351:

Շահաբաժինները վճարելիս՝

Դտ- 351

Կտ- Դրամական միջոցներ:

Ենթաբաժին 352

«Պարտավորություն ռեպո համաձայնագրերի գծով»

Այս ենթաբաժինն օգտագործում է ռեպո համաձայնագրերում արժեթղթեր գնող վարկային կազմակերպությունը: Հաշվառումն իրականացվում է ՀՀՀՀՍ 39-ի և «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի ռեպո և հակադարձ ռեպո գործարքների հաշվապահական հաշվառման կարգի» համաձայն:

Ենթաբաժին 353

«Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ»

3531 «Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով ռեզիդենտներին վճարվելիք գումարներ»- այս հաշվում հաշվառվում են հավատարմագրային կառավարման գծով ռեզիդենտներին վճարվելիք գումարները: Որպես կանոն, այդ գումարներն իրենցից ներկայացնում են կառավարվող միջոցներից ստացված եկամուտները: Կառավարման տակ գտնվող միջոցները հաշվեկշռում չեն արտացոլվում, և դրա համար տարվում է առանձին հաշվառում:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով ռեզիդենտներին վճարվելիք գումարները հաշվեգրելիս՝

Դ-տ- 7314 «Երաշխիքների, պարտամուրհակների ընդունման, ակրեդիտիվներով և լիազորագրային գործառնությունների գծով ծախսեր»

Կտ- 3531

Հաշիվը դեբետագրվում է հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով ռեզիդենտներին վճարում կատարելիս՝

Դ-տ- 3531

Կտ- Դրամական միջոցներ:

3532 «Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով ոչ ռեզիդենտներին վճարվելիք գումարներ»- հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 3531 հաշվի դեպքում:

Ենթաբաժին 354

«Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ»

Այս ենթաբաժինը նախատեսված է ռեզիդենտներին և ոչ ռեզիդենտներին ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների հաշվառման համար: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՍ 17 «Վարձակալություն» ստանդարտի համաձայն:

3541 «Ֆինանսական վարձակալության գծով ռեզիդենտներին վճարվելիք գումարներ»- հաշիվը նախատեսված է ռեզիդենտներին ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարների հաշվառման համար:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է հիմնական միջոցների վարձակալության վերցման դեպքում՝

Դ-տ- 2317 «Ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված հիմնական միջոցներ»

Կտ- 3541:

Հաշիվը դեբետագրվում է վարձավճարները վճարելիս՝

Դ-տ -3541

Կտ - Դրամական միջոցներ:

3542 «Հաշվեգրված տոկոսներ ֆինանսական վարձակալության դիմաց ռեզիդենտների գծով» -հաշիվը նախատեսված է ռեզիդենտների գծով ֆինանսական վարձակալության դիմաց հաշվեգրված տոկոսները հաշվառելու համար:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է ֆինանսական վարձակալության դիմաց տոկոսներ հաշվեգրելիս՝

Դ-տ -7092 «Տոկոսային ծախսեր ռեզիդենտների հետ ֆինանսական վարձակալության դիմաց»

Կտ -3542:

Հաշիվը դեբետագրվում է ֆինանսական վարձակալության դիմաց տոկոսներ վճարելիս՝

Դ-տ -3542

Կտ- Դրամական միջոցներ:

3543 «Ֆինանսական վարձակալության գծով ոչ ռեզիդենտներին վճարվելիք գումարներ» -հաշիվը նախատեսված է ոչ ռեզիդենտներին ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք

գումարների հաշվառման համար: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 3541 հաշվի դեպքում:

3544 «Հաշվեգրված տոկոսներ ֆինանսական վարձակալության դիմաց ոչ ռեզիդենտների գծով» -հաշիվը նախատեսված է ոչ ռեզիդենտների գծով ֆինանսական վարձակալության դիմաց հաշվեգրված տոկոսները հաշվառելու համար: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 3542 հաշվի դեպքում:

Ենթաբաժին 355
«Այլ պարտավորություններ»

Այս ենթաբաժնում հաշվառվում են այն պարտավորություններն ու դրանց գծով հաշվեգրված տոկոսները, որոնց համար առանձին հաշիվներ նախատեսված չեն:

«Ենթաբաժին 356
«Պարտավորություններ արտարժույթի ներգրավման սվոպի գծով»

Այս ենթաբաժնի հաշիվները նախատեսված են արտարժույթի ներգրավումը և դրա վերադարձման պարտավորությունն արտացոլելու համար:

Արտարժույթի ստացումն արտացոլելու համար՝

Դ-տ-102 ենթաբաժնի համապատասխան արտարժույթային հաշիվ:

Կտ-356 «Պարտավորություններ արտարժույթի ներգրավման սվոպի գծով» ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվ

Արտարժույթի վերադարձն արտացոլելու համար՝

Դ-տ-356 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվ

Կտ-102 ենթաբաժնի համապատասխան արտարժույթային հաշիվ:

Ենթաբաժին 357
«Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ»

Այս ենթաբաժինը բաղկացած է 3571 «Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ» հաշվից:

3571 «Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտներ»- այս հաշիվը ներկայացնում է հաճախորդներից կամ այլ աղբյուրներից ստացված վճարումները՝ վարկային կազմակերպության կողմից մատուցվելիք ծառայությունների դիմաց, որոնք վերաբերում են ապագա ժամանակաշրջանին: Այս հաշվում հաշվառվում են նաև տրամադրված վարկերի դիմաց պայմանագրով սահմանված ժամկետից շուտ ստացվող (կանխավճարվող) տոկոսագումարները Ծառայությունները մատուցելուց, իսկ վարկերի դեպքում՝ պայմանագրով նախատեսված ժամկետը լրանալուց հետո և/կամ դրան գուգահեռ, այս հաշվի գումարները վիճակագրվում են 6000 կարգի համապատասխան հաշիվներին:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտների չափով՝

Դ-տ Դ-բանական միջոցներ

Կ-տ 3571:

Հաշիվը դեբետագրվում է ապագա ժամանակաշրջանում ճանաչված եկամտի չափով՝

Դ-տ 3571

Կ-տ Համապատասխան եկամտային հաշիվներ:

ԲԱԺԻՆ 36
«Պարտավորություններ տրամադրված չեկերի գծով»

Այս բաժինը բաղկացած է հետևյալ ենթաբաժնից՝ 361 «Պարտավորություններ տրամադրված չեկերի գծով»:

Ենթաբաժին 361

«Պարտավորություններ տրամադրված չեկերի գծով»

Այս ենթաբաժնում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության կողմից տրամադրված չեկերի գծով հաճախորդի նկատմամբ պարտավորությունները:

Չեկերի տրամադրման դեպքում՝ նշված չեկերը հաշվառելիս՝

Դ-տ – 1011, 1012

Կտ- 361 «Պարտավորություններ տրամադրված չեկերի գծով»:

Չեկերի դիմաց վճարում կատարելիս՝

Դ-տ- 361 «Պարտավորություններ տրամադրված չեկերի գծով»

Կտ- Դ-րամական միջոցներ:

ԲԱԺԻՆ 37

«Կրեդիտորական պարտքեր»

Այս բաժինը բաղկացած է հետևյալ ենթաբաժիններից՝ 371 «Հաշվարկներ վարկային կազմակերպության և իր մասնաճյուղերի միջև», 372 «Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով», 373 «Ներքին և արտաքին կրեդիտորական պարտքեր»:

Ենթաբաժին 371

«Հաշվարկներ վարկային կազմակերպության և իր մասնաճյուղերի միջև»

Այս ենթաբաժնում հաշվառվում են այն գումարները, որոնք առաջանում են վարկային կազմակերպության և մասնաճյուղերի միջև փոխադարձ հաշվարկների արդյունքում: Հաշվետվությունը ներկայացնելու կամ հրապարակելու ժամանակ այս ենթաբաժնի հաշիվները ենթակա են զրոյացման: Ջրոյացման արդյունքում առաջացած մնացորդը դասակարգվում է համապատասխան հաշիվներին: Եթե դա անհնար է, ապա անհրաժեշտ է առաջացած մնացորդը գրանցել 1704 «Ստացվելիք այլ գումարներ այլ ռեզիդենտներից», 1705 «Ստացվելիք այլ գումարներ ոչ ռեզիդենտներից» կամ 3551 «Այլ պարտավորություններ ռեզիդենտների նկատմամբ», 3553 «Այլ պարտավորություններ ոչ ռեզիդենտների նկատմամբ» հաշիվների վրա: Հաշվետվությունը ներկայացնելու կամ հրապարակելու հաջորդ օրը մնացորդը վերականգնվում է այս ենթաբաժնի հաշիվներին:

Ենթաբաժին 372

«Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով»

3721 «Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով»- այս հաշիվը նախատեսված է հաշվարկված շահութահարկի գծով վարկային կազմակերպության պարտավորությունների հաշվառման համար:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է հաշվարկված շահութահարկի գումարի չափով՝

Դ-տ- 7611 «Ընթացիկ հարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)»

Կտ- 3721 «Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով»

Հաշիվը դեբետագրվում է շահութահարկի գծով պարտավորությունները դուրս գրելիս՝ թղթակցելով 1831 «Կանխավճարներ շահութահարկի գծով» հաշվի հետ՝

Դ-տ- 3721 «Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով»

Կտ- 1831 «Կանխավճարներ շահութահարկի գծով»:

3722 «Կրեդիտորական պարտքեր ավելացված արժեքի հարկի գծով»- այս հաշիվը նախատեսված է հաշվարկված ավելացված արժեքի հարկի գծով բանկի պարտավորության հաշվառման համար: «Կրեդիտորներ ԱԱՀ-ի գծով» հաշիվը թղթակցում է այն ակտիվային հաշիվների հետ, որոնց գծով հաշվարկվել է հարկը:

Հաշիվը դեբետագրվում է ԱԱՀ-ի գծով պարտավորությունները դուրս գրելիս՝ թղթակցելով 1832 «Կանխավճարներ ԱԱՀ-ի գծով» հաշվի հետ՝

Դ-տ- 3722 «Կրեդիտորներ ԱԱՀ-ի գծով»

Կտ- 1832 «Կանխավճարներ ԱԱՀ-ի գծով»:

3723 «Կրեդիտորական պարտքեր այլ հարկերի և տուրքերի գծով»- այս հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության աշխատողների եկամտահարկի, գույքահարկի, հողի հարկի և այլ հարկերի ու տուրքերի գծով բյուջե վճարվելիք գումարների հաշվառման համար:

Եկամտահարկի գծով ձևակերպվում է՝

Դ-տ- 3731 «Հիմնական աշխատողներին վճարվելիք աշխատավարձ», 3732 «Պայմանագրային աշխատողներին վճարվելիք աշխատավարձ»

Կտ- 3723:

Սնացած հարկերի և տուրքերի գծով ձևակերպվում է՝

Դ-տ- 7427 «Չփոխհատուցվող հարկեր և տուրքեր»

Կտ- 3723:

Հարկերի գծով պարտավորությունները մարելիս՝

Դ-տ- 3723

Կտ- Դրամական միջոցներ:

3724 «Կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով»- հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության աշխատողների աշխատավարձից և վարկային կազմակերպության միջոցներից պարտադիր սոցիալական ապահովագրության գծով վճարվելիք գումարների հաշվառման համար:

Վճարվելիք գումարի չափով տրվում է հետևյալ հաշվապահական ձևակերպումը՝

Դ-տ- 7415 «Հատկացումներ պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով»

Կտ- 3724:

Պարտավորությունները մարելիս՝

Դ-տ- 3724

Կտ- Դրամական միջոցներ:

Ենթաբաժին 373

«Ներքին և արտաքին կրեդիտորական պարտքեր»

3731 «Հիմնական աշխատողներին վճարվելիք աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարներ»- հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության հիմնական աշխատողներին վճարվելիք աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարների գումարների հաշվառման համար:

Վճարվելիք աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարների գումարի չափով կատարվում է հետևյալ ձևակերպումը՝

Դ-տ- 7411 «Հիմնական աշխատողներին տրվող աշխատավարձ»

Դ-S – 7413; 7414 (հիմնական աշխատողներին վերաբերվող մասով)

Կտ- 3731:

Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարներ վճարելիս՝

Դ-տ- 3731

Կտ- Դրամական միջոցներ:

3732 «Պայմանագրային աշխատողներին վճարվելիք աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարներ»- հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության պայմանագրային աշխատողներին վճարվելիք աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարներ գումարների հաշվառման համար:

Վճարվելիք աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարների գումարի չափով կատարվում է հետևյալ ձևակերպումը՝

Դ-տ- 7412 «Պայմանագրային աշխատողներին տրվող աշխատավարձ»

Դ-տ - 7413; 7414 (պայմանագրային աշխատողներին վերաբերվող մասով)

Կտ- 3732:

Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարներ վճարելիս՝

Դ-տ- 3732

Կտ- Դրամական միջոցներ:

3733 «Այլ ներքին կրեդիտորական պարտքեր»- այս հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության աշխատողների նկատմամբ այլ պարտավորությունների հաշվառման համար:

3734 «Արտաքին կրեդիտորական պարտքեր ռեզիդենտների նկատմամբ»- այս հաշիվը նախատեսված է ապրանքների կամ ծառայությունների դիմաց ռեզիդենտներին վճարվելիք գումարների հաշվառման համար:

3735 «Արտաքին կրեդիտորական պարտքեր ոչ ռեզիդենտների նկատմամբ»- այս հաշիվը նախատեսված է ապրանքների կամ ծառայությունների դիմաց ոչ ռեզիդենտներին վճարվելիք գումարների հաշվառման համար:

3736 «Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով ռեզիդենտների նկատմամբ»- հաշիվն օգտագործվում է նոր ստեղծվող վարկային կազմակերպությունների կանոնադրական կապիտալի ձևավորման և գործող վարկային կազմակերպության կանոնադրական կապիտալի համալրման նպատակով՝ մինչև Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված կարգով կանոնադրական կապիտալի գրանցումը, որից հետո այս հաշիվը փակվում է, իսկ դրանում հաշվառված միջոցներն օգտագործվում են վարկային կազմակերպության հայեցողությամբ:

Հաշիվը դեբետագրվում է կանոնադրական կապիտալի ձևավորման և համալրման դեպքում՝

Դ-տ- Կանոնադրական կապիտալի համալրման հաշիվ

Կտ- 3736:

Կանոնադրական կապիտալի ձևավորումից կամ համալրումից հետո այս հաշիվը փակվում է:

3737 «Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով ոչ ռեզիդենտների նկատմամբ»- տես 3736 «Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով ռեզիդենտների նկատմամբ» հաշիվը:

ԲԱԺԻՆ 38

«Հետաձգված հարկային պարտավորություններ»

Ենթաբաժին 381

«Հետաձգված հարկային պարտավորություններ»

3811 «Հետաձգված հարկային պարտավորություններ»- այս հաշիվը նախատեսված է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային պարտավորությունների առկայության և շարժի վերաբերյալ տեղեկատվության ընդհանրացման համար:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունների հաշվառման մոտեցումները նկարագրված են ՀՀՀՀՍ 12 «Շահութահարկ» ստանդարտում:

ԲԱԺԻՆ 39

«Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ»

Ենթաբաժին 391

«Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ»

3911 «Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ» - հաշիվը նախատեսված է ակտիվներին վերաբերող շնորհների վերաբերյալ տեղեկատվության ընդհանրացման համար: Ակտիվներին վերաբերող շնորհների հաշվապահական հաշվառման մոտեցումները նկարագրված են ՀՀՀՀՍ 20 «Պետական շնորհների հաշվառում և պետական օգնության բացահայտում» ստանդարտում:

ԲԱԺԻՆ 40

«Պահուստներ»

Ենթաբաժին 401

«Պահուստներ»

4011 «Պահուստներ»- այս հաշիվը նախատեսված է որպես պարտավորություն ճանաչվող պահուստների առկայության և շարժի վերաբերյալ տեղեկատվության ընդհանրացման համար: Պահուստներ ձևավորվում են բանկային երաշխիքների և այլ պարտավորությունների գծով: Պահուստների հաշվառման մոտեցումները նկարագրված են ՀՀՀՀՍ 37 «Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ» ստանդարտում:

ԲԱԺԻՆ 41

« Ֆինանսական վարձակալության դիմաց չկրած ֆինանսական ծախսեր »

Այս ենթաբաժնում հաշվառվում են ֆինանսական վարձակալությամբ վերցված ակտիվի դիմաց վարձավճարների վճարման գծով պարտավորության և իրական արժեքի տարբերությունները: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՍ 17-ի համաձայն: Այս ենթաբաժնի հաշիվները ակտիվային են, կարգավորող և ունեն դեբետային մնացորդ:

Հաշիվը դեբետագրվում է ակտիվը ֆինանսական վարձակալությամբ վերցնելու ժամանակ`

Դ-տ- ակտիվի համապատասխան հաշիվը

Դ-տ- 411 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվը

Կտ- Դրամական միջոցներ:

Հաշիվը կրեդիտագրվում է չկրած ֆինանսական ծախսերը ծախսերին պարբերաբար հաշվեգրելու ժամանակ`

Դ-տ- 7000 կարգի համապատասխան հաշիվը

Կտ- 411 ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվը:

ԿԱՐԳ 5 ԿԱՊԻՏԱԼ

ԲԱԺԻՆ 50

«Կանոնադրական կապիտալ»

Ենթաբաժին 501

«Արտոնյալ բաժնետոմսեր»

5011 «Արտոնյալ բաժնետոմսեր-անվանական արժեք»- հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված արտոնյալ բաժնետոմսերի հաշվառման համար: Հաշվառումը տարվում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքով: Հաշիվը կրեդիտագրվում է արտոնյալ բաժնետոմսերի (այդ թվում՝ նաև լրացուցիչ) թողարկման դեպքում:

5012 «Արտոնյալ բաժնետոմսեր-էմիսիոն եկամուտ»-այս հաշվում հաշվառվում է ներդրողների կողմից արտոնյալ բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և բաժնետոմսերի անվանական արժեքի միջև եղած դրական կամ բացասական տարբերությունը:

Ենթաբաժին 502
«Սովորական բաժնետոմսեր»

5021 «Սովորական բաժնետոմսեր- անվանական արժեք»- հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված սովորական բաժնետոմսերի հաշվառման համար: Հաշվառումը տարվում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքով: Հաշիվը կրեդիտագրվում է սովորական բաժնետոմսերի (այդ թվում նաև՝ լրացուցիչ) թողարկման դեպքում:

5022 «Սովորական բաժնետոմսեր-էմիսիոն եկամուտ»-այս հաշվում հաշվառվում է ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և բաժնետոմսերի անվանական արժեքի միջև եղած դրական կամ բացասական տարբերությունը:

Ենթաբաժին 503

«Կանոնադրական կապիտալ կոոպերատիվ և սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն հանդիսացող վարկային կազմակերպությունների համար»

5031 «Կանոնադրական կապիտալ կոոպերատիվ և սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն հանդիսացող վարկային կազմակերպությունների համար»- հաշիվը նախատեսված է կոոպերատիվ և սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն հանդիսացող վարկային կազմակերպության կանոնադրական կապիտալի միջոցների հաշվառման համար:

Ենթաբաժին 504

«Չվճարված կապիտալ»

5041 «Չվճարված կապիտալ»- հաշիվը ակտիվային, կարգավորող է: Այն նախատեսված է կազմակերպության չվճարված կապիտալի առկայության և շարժի հաշվառման համար: Գեբետում արտացոլվում է մասնակիցների պարտքը կազմակերպության կապիտալում ներդրումների գծով, ինչպես նաև բաժնետիրական ընկերությունների թողարկած, բայց չտեղաբաշխած բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, իսկ կրեդիտում՝ այդ պարտքի մարումը, չմարված պարտքերի կամ թողարկված, բայց չտեղաբաշխված բաժնետոմսերի հաշվին կապիտալի նվազեցումը: Այս հաշվի մնացորդը դեբետային է և իրենից ներկայացնում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մասնակիցների պարտքը կազմակերպության կապիտալում ներդրումների գծով և տեղաբաշխված, բայց չվճարված բաժնետոմսերի անվանական արժեքը: Այս դասի ընդհանուր գումարում ներառվում է բացասական նշանով:

ԲԱԺԻՆ 51
«Պահուստներ»

Ենթաբաժին 511

«Գլխավոր պահուստ»

5111 «Գլխավոր պահուստ»-այս հաշվում հաշվառվում է այն պահուստը, որն ստեղծվում է վարկային կազմակերպության տրամադրության տակ մնացած շահույթից՝ չնախատեսված ծախսերի փոխհատուցման նպատակով:

Ենթաբաժին 512

«Վերագնահատման պահուստներ»

5121 «Շենքերի և շինությունների վերագնահատման պահուստ»- այս հաշվում հաշվառվում է շենքերի և շինությունների պարբերաբար վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթը՝ հաշվեկշռային արժեքը գերազանցող գումարի չափով: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՍ 16-ի համաձայն, ընդ որում, որևէ հիմնական միջոցի որևէ տեսակի վերագնահատման դեպքում վերագնահատվում են տվյալ դասի բոլոր հիմնական միջոցները: Վերագնահատումը կատարվում է վարկային կազմակերպության կողմից և հաստատվում անկախ կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքում շենքերի և շինությունների հաշվեկշռային արժեքի նվազումը դեբետագրվում է 7512 «Կորուստներ հիմնական միջոցների վերագնահատումից» հաշվին: Եթե նախկինում այդ հիմնական միջոցը վերագնահատվել է, և արդյունքը կրեդիտագրվել է «Շենքերի և շինությունների վերագնահատման պահուստ» հաշվին, ապա նվազման գումարը դուրս է գրվում այդ հաշվից: Վերագնահատումից հետո ամորտիզացիոն ծախսերը եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում ավելի մեծ լինելու դեպքում ամորտիզացիոն ծախսերի ավելացած գումարը տեղափոխվում է այս հաշվից «Նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթ/վնաս» հաշվին: Հիմնական միջոցների իրացման դեպքում այս հաշվի մնացորդները նույնպես ուղղակիորեն փոխանցվում են «Նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթ/վնաս» հաշվին:

5122 «Այլ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ» - այս հաշվում հաշվառվում է այլ հիմնական միջոցների (բացառությամբ՝ շենքերի և շինությունների) պարբերաբար վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթը՝ հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը գերազանցող գումարի չափով: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՍ 16-ի համաձայն, ընդ որում, որևէ հիմնական միջոցի որևէ տեսակի վերագնահատման դեպքում վերագնահատվում են տվյալ դասի բոլոր հիմնական միջոցները: Վերագնահատումը կատարվում է վարկային կազմակերպության կողմից և հաստատվում անկախ կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքում հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի նվազումը դեբետագրվում է 7512 «Կորուստներ հիմնական միջոցների վերագնահատումից» հաշվին: Եթե նախկինում այդ հիմնական միջոցը վերագնահատվել է, և արդյունքը կրեդիտագրվել է «Շենքերի և շինությունների վերագնահատման պահուստ» հաշվին, ապա նվազման գումարը դուրս է գրվում այդ հաշվից: Վերագնահատումից հետո ամորտիզացիոն ծախսերը եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում ավելի մեծ լինելու դեպքում ամորտիզացիոն ծախսերի ավելացած գումարը տեղափոխվում է այս հաշվից «Նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթ/վնաս» հաշվին: Հիմնական միջոցների իրացման դեպքում այս հաշվի մնացորդները նույնպես ուղղակիորեն փոխանցվում են «Նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթ/վնաս» հաշվին:

5123 «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթ/վնաս»- այս հաշվում հաշվառվում է վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթ/վնասը: Հաշվի մնացորդն արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման արդյունքում կուտակված շահույթ/վնասը: Հաշվում գրանցվում են ակտիվների ճշգրտումները՝ որպես հաշվեկշռային արժեքի և վերջին իրական արժեքի միջև տարբերություն: Այս ճշգրտումները գրանցվում են «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների շուկայական արժեքի ճշտման հաշիվ» հաշվին: Երբ ակտիվը վաճառվում կամ վերադասակարգվում է առևտրային նպատակներով պահվող կարգի, ապա այդ օրվա

դրությամբ կուտակված վերագնահատման արդյունքում առաջացած չիրացված շահույթը կամ վնասը դուրս է գրվում այս հաշվից՝ թղթակցելով 14 «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ» բաժնի ճշգրտման հաշիվների հետ, իսկ այդ օրվա իրական արժեքի և հաշվեկշռային արժեքի միջև տարբերությունը գրանցվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում՝ որպես իրացված շահույթ կամ վնաս: Եթե վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվը փոխանցվում է մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթերի կարգ, ապա չիրացված շահույթը կամ վնասն անմիջապես գրանցվում է հաշվեկշռի կապիտալի բաժնի 5124 «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների գծով շահույթ/վնաս» հաշվին և դուրս գրվում (ամորտիզացվում է) մինչև մարումը մնացած ժամանակաշրջանում եկամուտներին:

5124 «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների գծով շահույթ/վնաս»-տես 5123 հաշիվը:

5125 «Ասոցիացված կազմակերպությունում իրականացված վերագնահատումներից առաջացած շահույթի/վնասի վարկային կազմակերպության բաժնենասը»- այս հաշվում հաշվառվում է ասոցիացված կազմակերպությունում ներդրումների վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթը/վնասը: Հաշվի մնացորդն արտացոլում է ասոցիացված կազմակերպությունում ներդրումների վերագնահատման արդյունքում կուտակված շահույթը/վնասը: Այս ներդրումները վերագնահատվում են ասոցիացված կազմակերպության ակտիվների վերագնահատման հետևանքով: Հաշիվը թղթակցում է ասոցիացված կազմակերպությունների կանոնադրական կապիտալներում ներդրումների հաշիվների հետ:

5126 «Համատեղ վերահսկվող միավորներում իրականացված վերագնահատումներից առաջացած շահույթի/վնասի վարկային կազմակերպության բաժնենասը»- հաշվում հաշվառվում է համատեղ վերահսկվող միավորներում մասնակցության վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթը/վնասը: Հաշվի մնացորդն արտացոլում է համատեղ վերահսկվող միավորներում մասնակցությունների վերագնահատման արդյունքում կուտակված շահույթը/վնասը: Այս ներդրումները վերագնահատվում են համատեղ վերահսկվող միավորներում ակտիվների վերագնահատման հետևանքով: Հաշիվը թղթակցում է համատեղ վերահսկվող միավորներում ներդրումների հաշիվների հետ:

5127 «Դուստր բանկերում ներդրումների վերագնահատումից իրականացված վերագնահատումներից առաջացած շահույթի/վնասի վարկային կազմակերպության բաժնենասը»- այս հաշվում հաշվառվում է դուստր բանկերում ներդրումների վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթը/վնասը: Հաշվի մնացորդը արտացոլում է դուստր բանկերում ներդրումների վերագնահատման արդյունքում կուտակված շահույթը/վնասը: Այս ներդրումները վերագնահատվում են դուստր բանկերի ակտիվների վերագնահատման հետևանքով: Հաշիվը թղթակցում է դուստր բանկերում ներդրումների հաշիվների հետ:

5128 «Դուստր վարկային կազմակերպություններում իրականացված վերագնահատումներից առաջացած շահույթի/վնասի վարկային կազմակերպության բաժնենասը»-այս հաշվում հաշվառվում է դուստր վարկային կազմակերպություններում ներդրումների վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթը/վնասը: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 5127 հաշվի դեպքում:

5129 «Այլ դուստր ընկերություններում իրականացված վերագնահատումներից առաջացած շահույթի/վնասի վարկային կազմակերպության բաժնենասը»-այս հաշվում հաշվառվում է ոչ բանկ դուստր ընկերություններում ներդրումների վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթը/վնասը: Հաշվառումը տարվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ 5127 հաշվի դեպքում:

5131 «Ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատման պահուստ»-այս հաշվում հաշվառվում է վարկային կազմակերպության ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատման

արդյունքը: Վերագնահատման հաշվառումը ներկայացված է ՀՀՀՀՍ 38 «Ոչ նյութական ակտիվներ» ստանդարտում:

«5132 «Դրամական հոսքերի հեջավորման ածանցյալ գործիքների վերագնահատման պահուստ»- այս հաշիվը նախատեսված է դրամական հոսքերի հեջավորման ածանցյալ գործիքներից վերագնահատման արդյունքները հաշվառելու համար: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՍ 39-ի և այլ սահմանված կարգերի համաձայն:

ԲԱԺԻՆ 52
«Հետ գնված կապիտալ»

Ենթաբաժին 521
«Հետ գնված կապիտալ»

Այս ենթաբաժնում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության կողմից օրենքով սահմանված կարգով հետ գնված կապիտալի գումարները: Սեփական բաժնետոմսերը (բաժնեմասերը, փայամասերը), սովորաբար, չունեն ձայնի և շահաբաժնի իրավունք, ինչպես նաև վարկային կազմակերպությունների լուծարման դեպքում առաջացող իրավունքներ: Այս բաժնետոմսերը (բաժնեմասերը, փայամասերը) հաշվեկշռում գրանցվում են բացասական նշանով և օտարվում են օրենքով սահմանված կարգով:

ԲԱԺԻՆ 53
«Չբաշխված շահույթ»

Ենթաբաժին 531
«Չբաշխված շահույթ»

5311 «Ընթացիկ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթ/վնաս»- այս հաշվում հաշվառվում է ընթացիկ ֆինանսական տարվա գուտ շահույթը կամ վնասը, որը մնում է գլխավոր պահուստին հատկացումներ կատարելուց և շահաբաժինները վճարելուց հետո: Ընթացիկ տարվա արդյունքներն անկախ աուդիտային կազմակերպության կողմից հաստատվելուց և բաժնետերերի ժողովի կողմից ընդունվելուց հետո այս հաշիվը փակվում է՝ թղթակցելով «Նախորդ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթ/վնաս» հաշվի հետ:

5312 «Նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթ/վնաս»-այս հաշվում հաշվառվում է նախորդ ֆինանսական տարիների գուտ շահույթը կամ վնասը, որը մնացել է գլխավոր պահուստին հատկացումներ կատարելուց և շահաբաժինները վճարելուց հետո: Հաշիվը թղթակցում է 5311 «Ընթացիկ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթ/վնաս» հաշվի հետ:

Ենթաբաժին 532
«Նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթի ճշգրտում»

Այս ենթաբաժինը նախատեսված է նախորդ ժամանակաշրջաններին վերաբերող գործառնությունների գծով հաշվետու ժամանակաշրջանում հայտնաբերված էական սխալների ուղղումների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների արդյունքում առաջացած ճշգրտումների վերաբերյալ տեղեկատվության ընդհանրացման համար (եթե բանկն ընտրել է այնպիսի քաղաքականություն, ըստ որի՝ էական սխալների ուղղումների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների արդյունքները ճշգրտում են չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդը): Նախորդ ժամանակաշրջանների ֆինանսական արդյունքների ճշգրտման մոտեցումները նկարագրված են ՀՀՀՀՍ 8 «Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ կամ վնաս, էական սխալներ և փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ» ստանդարտում:

ԿԱՐԳ 6 ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ

ԲԱԺԻՆ 60 ՏՈԿՈՍԱՅԻՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ

Այս բաժինը նախատեսված է վարկային կազմակերպության կողմից իրականացված տարբեր գործառնություններից ստացված տոկոսային եկամտի հաշվառման համար:

Բաժնում ներառված են հետևյալ ենթաբաժինները՝ 600 «Տոկոսային եկամուտ արժույթային սվոպից», 601 «Տոկոսային եկամուտներ բանկային հաշիվներից և ներդրված ավանդներից», 602 «Տոկոսային եկամուտներ բանկերին տրված վարկերից և ռեպո համաձայնագրերից», 603 «Տոկոսային եկամուտներ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերից (փոխառություններից)», 604 «Տոկոսային եկամուտներ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերից (փոխառություններից)», 605 «Տոկոսային եկամուտներ իրավաբանական անձանց և հիմնարկներին տրված վարկերից (փոխառություններից)», 606 «Տոկոսային եկամուտներ վարկային կազմակերպության աշխատակիցներին և վարկային կազմակերպության հետ կապված անձանց տրված վարկերից (փոխառություններից)», 607 «Տոկոսային եկամուտներ ներդրումներից», 608 «Տոկոսային եկամուտ ֆինանսական վարձակալությունից», 609 «Այլ տոկոսային եկամուտներ»: Եկամուտ ճանաչելիս այս հաշիվները կրեդիտագրվում են՝ թղթակցելով ստացվելիք տոկոսների հաշիվների հետ:

ԲԱԺԻՆ 61 ԵԿԱՄՈՒՏ ԱՅԼ ՉԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻՑ

Ենթաբաժին 610 «Եկամուտ այլ կազմակերպություններում ներդրումներից»

6101 «Եկամուտ շահաբաժիններից»- այս հաշվում հաշվառվում են այլ անձանց կանոնադրական կապիտալներում կատարված ներդրումներից ստացված շահաբաժինները: Տես 167;168 ենթաբաժնի մեկնաբանությունը:

6102 «Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս»- այս հաշվում հաշվառվում է ասոցիացված կազմակերպությունների կողմից ստացված շահույթներում կամ վնասներում վարկային կազմակերպության ունեցած բաժնեմասը: Տես 201;202 ենթաբաժնի մեկնաբանությունը:

6103 «Համատեղ վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս»-այս հաշվում հաշվառվում է համատեղ վերահսկվող միավորների կողմից ստացված շահույթներում կամ վնասներում վարկային կազմակերպության ունեցած բաժնեմասը: Հաշվառումը տարվում է համաձայն ՀՀՀՀՍ 31 ստանդարտի:

6104 «Դուստր բանկերում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս»-այս հաշվում հաշվառվում է դուստր բանկերի կողմից ստացված շահույթներում կամ վնասներում բանկի ունեցած բաժնեմասը: Տես 201;202 ենթաբաժնի մեկնաբանությունը:

6105 «Դուստր վարկային կազմակերպություններում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս»-այս հաշվում հաշվառվում է դուստր վարկային կազմակերպությունների կողմից ստացված շահույթներում կամ վնասներում բանկի ունեցած բաժնեմասը: Տես 201;202 ենթաբաժնի մեկնաբանությունը:

6106 «Այլ դուստր ընկերություններում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս»-այս հաշվում հաշվառվում է այլ ֆինանսական դուստր ընկերությունների կողմից ստացված շահույթներում կամ վնասներում բանկի ունեցած բաժնեմասը: Տես 201;202 ենթաբաժնի մեկնաբանությունը:

ԲԱԺԻՆ 62
«ԿՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄ (ՓՈԽՆՎԱՏՈՒՑՈՒՄ)»

Ենթաբաժին 621
«Կորուստների վերականգնում»

6211 «Վարկերի գծով կորուստների վերականգնում»-այս հաշվում հաշվառվում են պահուստավորված վարկերի վերականգնումը և/կամ վարկային կազմակերպության հաշվեկշից դուրս գրված վարկերի կամ դրանց մի մասի փոխհատուցումից ստացված միջոցները: Հաշիվը կրեդիտագրվում է՝ թղթակցելով վարկերի գծով պահուստաֆոնդի հաշվի հետ՝

Դտ- 157
Կտ –6211:

6212 «Դեբիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների գծով կորուստների վերականգնում»-այս հաշվում հաշվառվում են պահուստավորված դեբիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների վերականգնումը և/կամ վարկային կազմակերպության հաշվեկշից դուրս գրված դեբիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների փոխհատուցումից ստացված միջոցները: Հաշիվը կրեդիտագրվում է՝ թղթակցելով վարկերի գծով պահուստաֆոնդի հաշվի հետ՝

Դտ- 184
Կտ- 6212:

6213 «Մինչև մարման ժամկետը պահվող և այլ կազմակերպությունների կանոնադրական կապիտալում ներդրումների գծով կորուստների վերականգնում»-այս հաշվում հաշվառվում են պահուստավորված՝ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների վերականգնումը և/կամ վարկային կազմակերպության հաշվեկշից դուրս գրված ներդրումների փոխհատուցումից ստացված միջոցները: Հաշիվը կրեդիտագրվում է՝ թղթակցելով մինչև մարման ժամկետը պահվող և այլ անձանց կանոնադրական կապիտալներում ու համատեղ ձեռնարկումներում ներդրումների արժեզրկումների պահուստների հետ՝

Դտ- 1981, 2071
Կտ- 6213:

6214 «Երաշխիքների և այլ պայմանական պարտավորությունների կորուստների վերականգնում» - այս հաշվում հաշվառվում է պահուստավորված երաշխիքների և այլ պայմանական պարտավորությունների կորուստների վերականգնումը: Հաշիվը կրեդիտագրվում է երաշխիքների և այլ պայմանական պարտավորությունների կորուստների վերականգնման դեպքում՝

Դտ-4011
Կտ-6214:

ԲԱԺԻՆ 63
«ՄԻՋՆՈՐԴԱՎՃԱՐՆԵՐ»

Այս բաժնում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության կողմից մատուցված ծառայությունների դիմաց ստացված միջնորդավճարները: Հաշիվները թղթակցում են ստացվելիք ակտիվների համապատասխան հաշիվների հետ:

ԲԱԺԻՆ 64

«ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏ»

Ենթաբաժին 641 «Այլ եկամուտ»

6411 «Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից»- այս հաշվում հաշվառվում են տարբեր տույժերից և տուգանքներից ստացված եկամուտները, որոնք սահմանվում են վարկային կազմակերպության կողմից պայմանագրերի դրույթների խախտումների համար, ինչպիսիք են՝ ժամկետային ավանդների ժամկետից շուտ վերադարձը, վարկերի և վարկերի տոկոսների վճարման ուշացումը կամ այլ խախտումներ:

6412 «Երաշխիքներից, հոժարագրերով, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից ստացված եկամուտներ»-այս հաշվում հաշվառվում են երաշխիքներով, հոժարագրերով, հավատարմագրային կառավարման գործունեության ձևով մատուցված ծառայություններից ստացված եկամուտները: Տես 162;163 ենթաբաժնի հաշիվների մեկնաբանությունը:

6414 «Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ»- տես 195;196;197 ենթաբաժնի հաշիվների մեկնաբանությունը:

6419 «Այլ եկամուտներ»-այս հաշվում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության կողմից այնպիսի գործառնությունների դիմաց ստացված եկամուտները, որոնց հաշվառման համար առանձին հաշիվներ նախատեսված չեն:

Ենթաբաժին 642; 643 «Օգուտներ»

6421 «Հիմնական միջոցների օտարումից ստացված օգուտներ»-այս հաշվում հաշվառվում են հիմնական միջոցների օտարումից ստացված օգուտները: Հաշիվը կրեդիտագրվում է հիմնական միջոցների վաճառքից եկամուտների ստացման դեպքում, հաշվեկշռում արտացոլվում են հետևյալ ձևակերպումներով՝

Դ-տ- Դ-բանական միջոցներ

Կտ- 6421 (այն դեպքում, երբ հիմնական միջոցների վաճառքի գինը բարձր է վերջինիս հաշվեկշռային արժեքից):

6422 «Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից ստացված օգուտներ»-այս հաշվում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների դասի արժեթղթերի վաճառքից ստացված օգուտները: Վերավաճառքի համար նախատեսված արժեթղթերի օտարումից օգուտները հաշվարկվում են որպես վաճառքի գնի և հաշվեկշռային արժեքի միջև եղած դրական տարբերություն: Տես 11 բաժնի հաշիվների մեկնաբանությունը:

6423 «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վաճառքից ստացված օգուտներ»-այս հաշվում հաշվառվում են վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վաճառքից ստացված օգուտները: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների օտարումից օգուտները հաշվարկվում են որպես վաճառքի գնի հաշվեկշռային արժեքի միջև եղած դրական տարբերություն: Եթե ակտիվը նախկինում վերագնահատվել է, ապա վերագնահատման հաշվարկված գումարը դուրս է գրվում 5123 «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթ/վնաս» հաշվից՝ գրանցվելով եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում՝ որպես իրացված շահույթ կամ վնաս: Տես 14 բաժնի հաշիվների մեկնաբանությունը:

6424 «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների վաճառքից ստացված օգուտներ»- այս հաշվում հաշվառվում են մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների վաճառքից ստացված օգուտները: Օգուտը հաշվարկվում է որպես այդ արժեթղթերի վաճառքի գնի և հաշվեկշռային արժեքի միջև եղած տարբերություն: Տես 19 բաժնի հաշիվների մեկնաբանությունը:

6425 «Արտարժույթի առուվաճառքից ստացված օգուտներ»-այս հաշվում հաշվառվում են արտարժույթի առուվաճառքից ստացված օգուտները: Արտարժույթի առուվաճառքի գործառնություններից առաջացած օգուտները հաշվարկվում են որպես արտարժույթի առքի կամ վաճառքի և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված արտարժույթի հաշվարկային փոխարժեքի տարբերություն:

Այս գործառնությունները պետք է տարբերակվեն հաշվեկշիռների համախմբման ընթացքում առաջացած փոխարժեքային տարբերություններից, որոնք գրանցվում են սեփական կապիտալում՝ 5130 «Արտերկրյա միավորի ֆինանսական հաշվետվությունների վերահաշվարկման արդյունքում առաջացած արտարժույթային տարբերությունների պահուստ» հաշվում:

6426 «Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված օգուտներ»-այս հաշվում հաշվառվում են արտարժույթի վերագնահատման արդյունքում առաջացած օգուտները: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՄ 21-ի համաձայն:

6427 «Այլ գործառնություններից ստացված օգուտներ»-այս հաշվում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության սովորական գործունեությունից դուրս գործառնություններից ստացված օգուտները:

6428 «Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից ստացված օգուտներ»- այս հաշվում հաշվառվում է առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման դրական տարբերությունը: Այդ գումարներով դեբետագրվում են 11 բաժնի ճշգրտման հաշիվները՝ թղթակցելով 6428 հաշվի կրեդիտի հետ:

6429 «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից ստացված օգուտներ»-այս հաշվում հաշվառում են վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման դրական տարբերությունը: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՄ 39-ի համաձայն: Հաշիվը կիրառվում է այն դեպքում, եթե ընտրվել է ստանդարտի այն մոտեցումը, ըստ որի՝ վաճառքի համար նախատեսված արժեթղթերի վերագնահատումները գրանցվում են ֆինանսական արդյունքներում: Այդ գումարներով դեբետագրվում են 14 բաժնի ճշգրտման հաշիվները՝ թղթակցելով 6429 հաշվի կրեդիտի հետ:

6430 «Ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի վերավաճառքից օգուտներ»- այս հաշիվը նախատեսված է ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի օտարումից առաջացած օգուտների հաշվառման համար: Ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի օտարումից օգուտները հաշվարկվում են որպես դրանց վաճառքի գնի և հաշվեկշռային արժեքի միջև եղած դրական տարբերություն: Հաշվառումն իրականացվում է ՀՀՀՀՄ 39-ի սկզբունքներին համապատասխան և «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի ռեպո և հակադարձ ռեպո գործարքների հաշվապահական հաշվառման» կարգի համաձայն:

6431 «Հեջավորման ածանցյալ գործիքների վերագնահատումից օգուտներ»- այս հաշիվը նախատեսված է հեջավորման ածանցյալ գործիքների դրական վերագնահատման հաշվառման համար:

6432 «Հեջավորման ածանցյալ գործիքների վաճառքից օգուտներ»- այս հաշիվը նախատեսված է հեջավորման ածանցյալ գործիքների վաճառքից օգուտների հաշվառման համար: 6433 «Հիմնական միջոցների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից օգուտներ»- այս հաշիվը նախատեսված է հիմնական միջոցների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից օգուտները հաշվառելու համար: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՄ 16-ի և ՀՀՀՀՄ 36-ի համաձայն:

6434 «Ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից օգուտներ»- հաշիվը նախատեսված է ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից օգուտները հաշվառելու համար: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՄ 38-ի և ՀՀՀՀՄ 36-ի համաձայն:

ԲԱԺԻՆ 65
ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ

Ենթաբաժին 651
«Արտասովոր եկամուտներ»

6511 «Արտասովոր եկամուտներ»- այս հաշվում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության հիմնական գործունեությունից դուրս ստացված եկամուտները:

ԲԱԺԻՆ 66
«ՄԻՋՍԱՍՆԱՃՅՈՒՂԱՅԻՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ (ԾԱԽՍԵՐ)»

Ենթաբաժին 661
«Միջմասնաճյուղային եկամուտներ (ծախսեր)»

6611 «Միջմասնաճյուղային եկամուտներ (ծախսեր)»- այս հաշվում հաշվառվում են ներբանկային գործառնությունների արդյունքում առաջացած եկամուտները և ծախսերը: Մասնաճյուղերի հաշվեկշիռները միավորելիս հաշիվը գրոյացվում է:

ԲԱԺԻՆ 67
«Նախորդ ժամանակաշրջանների եկամուտներ»

Ենթաբաժին 671
«Նախորդ ժամանակաշրջանների եկամուտներ»

Այս ենթաբաժինը նախատեսված է նախորդ ժամանակաշրջաններին վերաբերող գործառնությունների գծով հաշվետու ժամանակաշրջանում հայտնաբերված էական սխալների ուղղումների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների արդյունքում առաջացած նախորդ տարիների եկամուտների վերաբերյալ տեղեկատվության ընդհանրացման համար (եթե վարկային կազմակերպությունը ընտրել է այնպիսի քաղաքականություն, ըստ որի՝ էական սխալների ուղղումների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների արդյունքները ներառվում են հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքներում): Նախորդ ժամանակաշրջանների ֆինանսական արդյունքների ճշգրտման մոտեցումները նկարագրված են ՀՀՀՀՄ 8 «Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ կամ վնաս, էական սխալներ և փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ» ստանդարտում:

ԿԱՐԳ 7 ԾԱԽՍԵՐ

ԲԱԺԻՆ 70; 71 ՏՈԿՈՍԱՅԻՆ ԾԱԽՍԵՐ

Այս բաժինը նախատեսված է վարկային կազմակերպության կողմից իրականացված տարբեր գործառնություններից կրած տոկոսային ծախսերի հաշվառման համար: Բաժնում ներառված են հետևյալ ենթաբաժինները՝ «700 «Տոկոսային ծախսեր արժութային սվոպի գծով», 701 «Տոկոսային ծախսեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված փոխառությունների դիմաց», 702;703 «Տոկոսային ծախսեր ցպահանջ փոխառությունների դիմաց», 704;705 «Տոկոսային ծախսեր հաճախորդներից ներգրավված ժամկետային փոխառությունների դիմաց», 706 «Տոկոսային ծախսեր ՀՀ կառավարության նկատմամբ պարտավորությունների դիմաց», 707 «Տոկոսային ծախսեր ստացված վարկերի դիմաց», 708 «Տոկոսային ծախսեր ռեպո համաձայնագրերի դիմաց», 709 «Այլ տոկոսային ծախսեր»: Ծախս ճանաչելիս այս հաշիվները դեբետագրվում են՝ թղթակցելով հաշվեգրված տոկոսների հաշիվների հետ:

ԲԱԺԻՆ 72 ՀԱՏԿԱՑՈՒՄՆԵՐ ՊԱՀՈՒՄՏՆԵՐԻՆ

Ենթաբաժին 721 Հատկացումներ պահուստներին

Այս ենթաբաժնում հաշվառվում են վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի ընդհանուր ու հատուկ պահուստներին, ինվեստիցիոն արժեթղթերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստին կատարվող հատկացումների, ինչպես նաև չաշխատող ակտիվների՝ նախորդ ժամանակաշրջանում հաշվեգրված տոկոսների գծով կատարված ծախսերի գումարները: Հաշվառումը տարվում է «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի», «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի ինվեստիցիոն արժեթղթերում ներդրումների հնարավոր կորուստների պահուստի ձևավորման և օգտագործման կարգի» և ՀՀՀՀՍ 36 ստանդարտի համաձայն:

ԲԱԺԻՆ 73 «ՄԻՋՆՈՐԴԱՎՃԱՐՆԵՐ, ՏՈՒՅԺԵՐ ՈՒ ՏՈՒԳԱՆՔՆԵՐ ԵՎ ԱՅԼ ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԾԱԽՍԵՐ»

Ենթաբաժին 731 «Միջնորդավճարներ, տույժեր ու տուգանքներ և այլ գործառնական ծախսեր»

7311 «Միջնորդավճարների ծախսեր ռեզիդենտների գծով»- այս հաշվում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության կողմից ռեզիդենտներին վճարված միջնորդավճարների գծով ծախսերը:

7312 «Միջնորդավճարների ծախսեր ոչ ռեզիդենտների գծով»-այս հաշվում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության կողմից ոչ ռեզիդենտներին վճարված միջնորդավճարների գծով ծախսերը:

7313 «Տուգանքների և տույժերի գծով ծախսեր»-այս հաշվում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության վճարած տույժերի և տուգանքների գծով ծախսերը:

7314 «Երաշխիքների, պարտամուրհակների ընդունման և լիազորագրային գործառնությունների գծով ծախսեր»- այս հաշվում հաշվառվում են երաշխիքների, պարտամուրհակների ընդունման, ակրեդիտիվներով և լիազորագրային գործառնությունների գծով բանկին մատուցված ծառայությունների գծով կատարված ծախսերը:

7315 «Ծախսեր ֆակտորինգի գծով»-այս հաշվում հաշվառվում են ֆակտորինգային գործառնությունների գծով բանկի կատարած ծախսերը:

7316 «Այլ գործառնական ծախսեր»- այս հաշվում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության այն գործառնական ծախսերը, որոնց հաշվառման համար հաշվային պլանում առանձին հաշիվներ նախատեսված չեն:

ԲԱԺԻՆ 74

«ԿԱՌԱՎԱՐՉԱԿԱՆ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱՊԵՐԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍԵՐ»

Ենթաբաժին 741

«Ծախսեր անձնակազմի գծով»

Այս ենթաբաժնում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության հիմնական և պայմանագրային աշխատողներին տրվող աշխատավարձի, պարգևատրումների և լրավճարների, արձակուրդների և ոչ աշխատանքային օրերի համար վճարումների, անձնակազմի ուսուցման և անձնակազմի սպասարկման այլ ծախսերը, ինչպես նաև սոցիալական ապահովության գծով հատկացումները: Այս ենթաբաժնի հաշիվները թղթակցում են դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի համապատասխան հաշիվների հետ:

Ենթաբաժին 742; 743

«Կառավարչական ծախսեր»

Այս ենթաբաժնում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության շենքի և այլ հիմնական միջոցների վարձակալության, շենքի, սարքավորումների ու փոխադրամիջոցների տեխնիկական սպասարկման և պահպանման, անվտանգության ապահովման, առողիտի և այլ խորհրդատվական ծառայությունների, կապի և հաղորդակցական միջոցների, փոխհատուցվող հարկերի ու տուրքերի, վարկերի տրամադրման և վերադարձման, գործուղումների, գրասենյակային, ապահովագրության, կազմակերպչական և այլ կառավարչական ծախսերը: Այս ենթաբաժնի հաշիվները թղթակցում են դեբիտորների և կրեդիտորների համապատասխան հաշիվների կամ դրամական միջոցների հաշիվների հետ:

Ենթաբաժին 744

«Հասարակական կապերի գծով ծախսեր»

Այս ենթաբաժնում հաշվառվում են գովազդի, հասարակական կապերի անդամավճարների և վարկային կազմակերպության ներկայացուցչության հետ կապված ծախսերը: Ենթաբաժնի հաշիվները թղթակցում են ակտիվների և պարտավորությունների համապատասխան հաշիվների կամ դրամական միջոցների հաշիվների հետ:

Ենթաբաժին 745

«Հիմնական միջոցների ամորտիզացիոն ծախսեր»

Այս ենթաբաժնում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության հիմնական միջոցների մաշվածության ծախսերը, ինչպես նաև ֆինանսական վարձակալության պայմանագրի համաձայն վարկային կազմակերպության տիրապետության տակ գտնվող հիմնական միջոցների մաշվածության ծախսերը: Ենթաբաժնի հաշիվները դեբետագրվում են հիմնական միջոցների ամորտիզացիոն ծախսերը հաշվեգրելիս՝ թղթակցելով 232 «Հիմնական միջոցների ամորտիզացիա և արժեզրկում» ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվների հետ: Ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված հիմնական միջոցների ամորտիզացիոն ծախսերը պետք է հիմնվեն այդ միջոցների օգտակար տևողության վրա՝ հաշվի առնելով հաշվարկված մնացորդային արժեքը, եթե սեփականության իրավունքը պետք է փոխանցվի վարկային կազմակերպությանը վարձակալության ժամկետի ավարտից հետո: Եթե սեփականության իրավունքը չի փոխանցվում բանկին վարձակալության ժամկետի ավարտից հետո, ապա ամորտիզացիոն ծախսերը պետք է հիմնվեն վարձակալության ժամանակաշրջանի վրա, եթե այն ավելի կարճ է, քան կապիտալիզացված ակտիվի հաշվարկված օգտակար տևողությունը: Կիրառվող ամորտիզացիոն մեթոդը պետք է համապատասխանի վարկային կազմակերպության կողմից ընդունված քաղաքականությանը:

Ենթաբաժին 746

«Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր»

Այս ենթաբաժնում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության ծախսերը: Ենթաբաժնի հաշիվները դեբետագրվում են ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսերը հաշվեգրելիս՝ թղթակցելով 222 «Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա և արժեզրկում» ենթաբաժնի համապատասխան հաշիվների հետ:

ԲԱԺԻՆ 75

ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐ ԵՎ ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ԾԱԽՍԵՐ

Ենթաբաժին 751; 752

«Կորուստներ»

7511 «Կորուստներ հիմնական միջոցների օտարումից»–այս հաշիվը նախատեսված է հիմնական միջոցների օտարումից առաջացած կորուստների հաշվառման համար: Հիմնական միջոցների օտարումից կորուստները հաշվարկվում են որպես հաշվեկշռային արժեքի և վաճառքի գնի միջև եղած բացասական տարբերություն: Հաշվեկշռային արժեքը որոշվում է որպես ձեռքբերման արժեքի և հաշվարկված ամորտիզացիայի տարբերություն՝ օտարման օրվա դրությամբ: Եթե ակտիվը նախկինում վերագնահատվել է, ապա վերագնահատման հաշվարկված գումարը դուրս է գրվում 5121 «Շենքերի և շինությունների վերագնահատման պահուստ» և 5122 «Այլ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ» հաշիվներից՝ թղթակցելով 5312 «Նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթ/վնաս» հաշիվի հետ:

7512 «Կորուստներ հիմնական միջոցների վերագնահատումից»–այս հաշվում հաշվառվում է հիմնական միջոցների պարբերաբար վերագնահատումից առաջացած կորուստը: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՄ 16-ի համաձայն, ընդ որում, որևէ հիմնական միջոցի որևէ տեսակի վերագնահատման դեպքում վերագնահատվում են տվյալ դասի բոլոր հիմնական միջոցները: Վերագնահատման արդյունքում հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի նվազումը դեբետագրվում է 7512 հաշվին: Եթե նախկինում այդ հիմնական միջոցը վերագնահատվել է, և արդյունքը կրեդիտագրվել է «Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ» հաշվին, ապա նվազման գումարը դուրս է գրվում այդ հաշվից:

7513 «Կորուստներ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից»– այս հաշիվը նախատեսված է առևտրական նպատակներով պահվող

Ֆինանսական ակտիվների օտարումից առաջացած կորուստների հաշվառման համար: Առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների օտարումից կորուստները հաշվարկվում են որպես հաշվեկշռային արժեքի և վաճառքի գնի միջև եղած բացասական տարբերություն:

7514 «Կորուստներ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վաճառքից»- այս հաշիվը նախատեսված է վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների օտարումից առաջացած կորուստների հաշվառման համար: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների օտարումից կորուստները հաշվարկվում են որպես հաշվեկշռային արժեքի և վաճառքի գնի միջև եղած բացասական տարբերություն: Եթե ակտիվը նախկինում վերագնահատվել է, ապա վերագնահատման հաշվարկված գումարը դուրս է գրվում 5123 «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթ/վնաս» հաշվից՝ գրանցվելով եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում՝ որպես իրացված շահույթ կամ վնաս:

7515 «Կորուստներ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների վաճառքից»- այս հաշիվը նախատեսված է մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների օտարումից առաջացած կորուստների հաշվառման համար: Իրացված վնասը հաշվարկվում է որպես այդ ներդրումների վաճառքի գնի և դրանց ավելի բարձր հաշվեկշռային արժեքի միջև եղած տարբերություն:

7516 «Կորուստներ առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից»- այս հաշվում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից առաջացած կորուստները:

7517 «Կորուստներ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից»- այս հաշիվը նախատեսված է վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից առաջացած կորուստների հաշվառման համար: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՄ 39-ի համաձայն: Հաշիվը կիրառվում է այն դեպքում, եթե ընտրվել է ստանդարտի այն մոտեցումը, ըստ որի՝ այս ակտիվների վերագնահատումները գրանցվում են ֆինանսական արդյունքներում: Հաշվում գրանցվում են վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների ճշգրտումները՝ որպես հաշվեկշռային արժեքի և վերջին իրական արժեքի միջև տարբերություն: Այս ճշգրտումներն արտացոլվում են 14 բաժնի ճշտման հաշիվներում:

7518 «Կորուստներ արտարժույթի առուվաճառքի գործառնություններից» -այս հաշիվը նախատեսված է արտարժույթի առուվաճառքի գործառնություններից առաջացած կորուստների հաշվառման համար: Արտարժույթի առուվաճառքի գործառնություններից առաջացած կորուստները հաշվարկվում են որպես արտարժույթի առքի կամ վաճառքի և Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված արտարժույթի հաշվարկային փոխարժեքի տարբերություն:

7519 «Արտարժույթի վերագնահատումից կորուստներ» -այս հաշիվը նախատեսված է արտարժույթի վերագնահատումից առաջացած կորուստների հաշվառման համար: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՄ 21-ի համաձայն:

7520 «Կորուստներ քանկարժեք մետաղների քանկային ստանդարտացված ձուլակտորներով և հուշադրամներով գործառնություններից»- հաշիվը նախատեսված է քանկարժեք մետաղների քանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից առաջացած կորուստների հաշվառման համար:

7521 «Կորուստներ ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի վերավաճառքից»- հաշիվը նախատեսված է ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի

օտարումից առաջացած կորուստների հաշվառման համար: Ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի օտարումից կորուստները հաշվարկվում են որպես դրանց հաշվեկշռային արժեքի և վաճառքի գնի միջև եղած բացասական տարբերություն: Հաշվառումն իրականացվում է ՀՀՀՀՄ 39-ի սկզբունքներին համապատասխան և «Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի ռեպո և հակադարձ ռեպո գործարքների հաշվապահական հաշվառման» կարգի համաձայն:

7522 «Կորուստներ ակտիվների արժեզրկումից»- այս հաշվում հաշվառվում են ակտիվների արժեզրկման հետ կապված կորուստները: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՄ 36-ի համաձայն:

7523 «Կորուստներ վճարային գործիքներով գործառնություններից»-այս հաշվում հաշվառվում են վճարային գործիքներով գործառնություններից վարկային կազմակերպության կրած վնասները:

7524 «Հեջավորման ածանցյալ գործիքների վերագնահատումից կորուստներ»- այս հաշիվը նախատեսված է հեջավորման ածանցյալ գործիքների բացասական վերագնահատման հաշվառման համար:

7525 «Հեջավորման ածանցյալ գործիքների վաճառքից կորուստներ»- այս հաշիվը նախատեսված է հեջավորման ածանցյալ գործիքների վաճառքից կորուստների հաշվառման համար:

7526 «Կորուստներ այլ գործառնություններից»-այս հաշվում հաշվառվում են վարկային կազմակերպության այն գործառնություններից առաջացած կորուստները, որոնց հաշվառման համար հաշվային պլանում առանձին հաշիվներ նախատեսված չեն:

«7527 «Կորուստներ ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկումից»- հաշվում հաշվառվում են ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկումից առաջացած կորուստները: Հաշվառումը տարվում է ՀՀՀՀՄ 38-ի և ՀՀՀՀՄ 36-ի համաձայն, ընդ որում, որևէ ոչ նյութական ակտիվի վերագնահատման դեպքում վերագնահատվում են տվյալ դասի բոլոր ոչ նյութական ակտիվները: Վերագնահատման արդյունքում ոչ նյութական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի նվազումը դեբետագրվում է 7527 հաշվին: Եթե նախկինում այդ ոչ նյութական ակտիվը վերագնահատվել է, և արդյունքը կրեդիտագրվել է «Ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատման պահուստ» հաշվին, ապա նվազման գումարը դուրս է գրվում այդ հաշվից:

7528 «Կորուստներ ոչ նյութական ակտիվների օտարումից»-այս հաշիվը նախատեսված է ոչ նյութական ակտիվների օտարումից առաջացած կորուստների հաշվառման համար: Ոչ նյութական ակտիվների օտարումից կորուստները հաշվարկվում են որպես հաշվեկշռային արժեքի և վաճառքի գնի միջև եղած բացասական տարբերություն: Հաշվեկշռային արժեքը որոշվում է որպես ձեռքբերման արժեքի և հաշվարկված ամորտիզացիայի տարբերություն՝ օտարման օրվա դրությամբ: Եթե ակտիվը նախկինում վերագնահատվել է, ապա վերագնահատման հաշվարկված գումարը դուրս է գրվում 5131 «Ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատման պահուստ» հաշվից՝ թղթակցելով 5312 «Նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթ/վնաս» հաշվի հետ:

Ենթաբաժին 753

«Արտաստվոր ծախսեր»

7531 «Արտաստվոր ծախսեր» -այս հաշիվը նախատեսված է վարկային կազմակերպության այնպիսի ծախսերի հաշվառման համար, որոնք առաջանում են այն դեպքերից կամ գործարքներից, որոնք հստակ տարբերվում են վարկային կազմակերպության սովորական գործունեությունից, և, հետևաբար, չի ակնկալվում դրանց հաճախակի կամ պարբերաբար կրկնվելը:

ԲԱԺԻՆ 76
ՇԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿԻ ԳԾՈՎ ԾԱԽՍ (ՓՈԽՀԱՏՈՒՑՈՒՄ)

Ենթաբաժին 761
«Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)»

Այս ենթաբաժնում հաշվառվում են շահութահարկի գծով ընթացիկ և հետաձգված ծախսերը (փոխհատուցումները): Շահութահարկի հաշվառումը նկարագրված է ՀՀՀՀՍ 12 «Շահութահարկ» ստանդարտում:

ԲԱԺԻՆ 77
«Նախորդ ժամանակաշրջանների ծախսեր»

Ենթաբաժին 771
«Նախորդ ժամանակաշրջանների ծախսեր»

Այս ենթաբաժինը նախատեսված է նախորդ ժամանակաշրջաններին վերաբերող գործառնությունների գծով հաշվետու ժամանակաշրջանում հայտնաբերված էական սխալների ուղղումների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների արդյունքում առաջացած նախորդ տարիների ծախսերի վերաբերյալ տեղեկատվության ընդհանրացման համար (եթե բանկը ընտրել է այնպիսի քաղաքականություն, ըստ որի՝ էական սխալների ուղղումների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների արդյունքները ներառվում են հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքներում): Նախորդ ժամանակաշրջանների ֆինանսական արդյունքների ճշգրտման մոտեցումները նկարագրված են ՀՀՀՀՍ 8 «Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ կամ վնաս, էական սխալներ և փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ» ստանդարտում:

ԿԱՐԳ 8 ՀԵՏՀԱՇՎԵԿՇՈՒՅԻՆ ՀԱՇՎՆԵՐ

ԲԱԺԻՆ 80
«Պահանջներ և պարտավորություններ երաշխավորությունների, վճարային փաստաթղթերի և ածանցյալ գործիքների գծով»

Ենթաբաժին 801
«Տրամադրված երաշխավորություններ»

Տրամադրված երաշխավորություններն այս ենթաբաժնի հաշիվներում գրանցվում են երաշխավորության տրման օրը: Գումարները դուրս են գրվում տրված երաշխավորության ժամկետի մարման կամ երաշխավորության դիմաց վճարում կատարելու օրը:

Ենթաբաժին 802
«Վարկային գծեր և քարտեր»

Այս ենթաբաժինը նախատեսված է վարկային գծերի և քարտերի առավելագույն սահմանաչափերի և չօգտագործված մասերի հաշվառման համար: Այս գործիքներից յուրաքանչյուրի գծով միջոցների օգտագործման դեպքում նվազեցվում են չօգտագործված մասերի հաշվառման հաշիվները:

Ենթաբաժին 804
«Ածանցյալ գործիքներ»

Այս ենթաբաժինը նախատեսված է արժույթային, արժեթղթերի և այլ ածանցյալ գործիքների պայմանագրային արժեքի հաշվառման համար: Արժույթային ածանցյալների դեպքում արտարժույթային միջոցների գրանցումը կատարվում է գործարքի կնքման օրը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի սահմանած հաշվարկային փոխարժեքով:

ԲԱԺԻՆ 81
«Գրավ և երաշխավորություններ»

Ենթաբաժին 811
«Ստացված գրավ»

Այս ենթաբաժնում հաշվառում են վարկերի և այլ փոխատվությունների դիմաց ստացված միջոցները: Գրավի առարկաներն այս ենթաբաժնի հաշիվներից դուրս են գրվում գրավատուին գրավի հետ վերադարձման կամ գրավի իրացման ժամանակ:

Ենթաբաժին 812
«Ստացված երաշխավորություններ»

Այս ենթաբաժնում հաշվառում են վարկերի և այլ փոխատվությունների դիմաց ստացված երաշխավորությունները: Այստեղ հաշվառվող գումարները դուրս են գրվում երաշխավորությամբ տրված վարկերի և այլ փոխատվությունների մարման կամ երաշխավորությունների դիմաց վճարում ստանալիս:

Ենթաբաժին 813
«Տրամադրված գրավ»

Այս ենթաբաժնում հաշվառվում է ստացված վարկերի և այլ փոխառությունների դիմաց տրամադրված գրավը: Այստեղ հաշվառվող գումարները դուրս են գրվում գրավով ապահովված վարկերի և այլ փոխատվությունների մարման կամ գրավի նկատմամբ սեփականության իրավունքի կորստի դեպքում:

ԲԱԺԻՆ 82
«Դուրսգրումներ»

Այս բաժնում հաշվառում են հաշվեկշռից դուրս գրված վարկերը, դեբիտորական պարտքերն ու այլ ակտիվները: Դուրս գրված գումարները կամ դրանց մի մասը այս բաժնից նվազեցվում են ակտիվների վերադարձման դեպքում: Չվերադարձված ակտիվներն այս բաժնից դուրս են գրվում գրանցման պահից հինգ տարի անց:

ԲԱԺԻՆ 83
«Գործառնական վարձակալություն»

Այս բաժնում հաշվառում են վարկային կազմակերպության կողմից գործառնական վարձակալությամբ ստացված ակտիվները:

ԲԱԺԻՆ 84
«Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրի համաձայն կառավարվող միջոցներ»

Այս բաժնում հաշվառում են վարկային կազմակերպության կողմից հավատարմագրային կառավարման պայմանագրի համաձայն կառավարվող արժեթղթերն ու այլ ակտիվները:

ԲԱԺԻՆ 85
«Արժեքների պահպանում»

Ենթաբաժին 851
«Ի պահ ընդունված արժեքներ»

Այս ենթաբաժինը նախատեսված է ի պահ ընդունված ակտիվների հաշվառման համար: Այն դեպքում, երբ վարկային կազմակերպությանը հայտնի չէ ի պահ ընդունված արժեքների գինը, դրանք գրանցվում են 1 դրամ պայմանական արժեքով:

Ենթաբաժին 852
«Ի պահ տրված արժեքներ»

Այս ենթաբաժինը նախատեսված է ի պահ տրված ակտիվների հաշվառման համար: